

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50. Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 632873.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 50-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) VIII

BUENOS AIRES, 14 DE AGOSTO (AVGUSTA) 1937 Núm. (Štev.) 32

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

NEKAJ O VZGOJI IN O NAŠI ŠOLI

Mnogi starši menijo, da se bodo njihovi otroci za ono, kar bo življenje od njih terjalo, dovolj naučili v državni šoli; na izvenskolsko vzgojo, ki je prav tako ali pa še bolj važna, kakor ona, ki jo otrok prejema potom državnega učitelja, prav malo ali nič ne dajo. Mislijo, da so že v celoti izvršili svojo dolžnost, če otroka doma trdo drže, če ga zlasajo, če mu ušesa nategnejo ali pa ga po zadnji plati nabijejo, kadar kakšno nečedno besedo ponovi, ki jo je slišal med odmori v razredu ali pa na poti v šolo in domov, ali pa kadar kakšno tako skuha, ki ni prav. Taki starši, ki otroke z jeznimi besedami in s švigajočo palico vzgajajo ter jih daleč od vsakega tujega vpliva drže, so ponosni na svoje delo, ker mislijo, da je v vzgojnem pogledu popolno. Ne zavedajo se, da se, s šibo, s kričanjem in z izolacijo otrok, ki so potrebni družbe svojih sovrstnikov, ustvarjajo plašljivci, hinavci, zskrnjenjenci, egoisti. Ko je otrok že odrasel sibi, se taki starši potem čudijo, kako je mogoče, da je postal tak: do staršev ne čuti nobene ljubezni, včasih niti najmanjšega spoštovanja ne; do bližnjih ne čuti nikakih simpatij; nesiguren je v življenju in okleva pred vsako oviro, ki se mu pojavi na poti; sihe, ki je prej padala po njem, če je stopil za korak na desno ali na levo od poti, katero so mu začrtavali starši, ni več; pot mu je odprta na vse strani in najraje silja, kamor mu je bilo prej zabranjeno. Tak človek tava po življenjski poti sebi gotovo ne v srečo, bližnjim gotovo ne v prid.

Otroka je treba vzgajati skrbno in z ljubeznijo, kakor drevesce, ki naj lepo zraste, ki naj nam veselje dela in naj dobre sadove obrodi. Če ga trdo privežemo na kol, da se po njem ne morejo svobodno pretakati življenjski sokovi, če brezobzirno lomiš nepotrebne in njegovemu splošnemu razvoju škodljive izrastke in veje, na mesto da bi jih skrbno in z nekako nežnostjo obrezaval, ne bo iz drevesca zrastle drevo, ki bi bilo kaj prida.

Vzgojitelj, ki hoče res srečno vzgojiti otroka, mora predvsem skrbeti, da si pridobi njegovo naklonenost, njegovo ljubezen in s tem spoštovanje; otroku mora biti prijatelj in ne tiran, biti mu mora svetovalec in ne žandar. Z ljubeznijo in vztrajnostjo je mogoče otroku vse dopovedati in ga pripraviti do tega, da bo sam hodil v življenju po pravi poti, ne da bi se mu tekom njegove vzgojne dobe kratila svoboda. Otrok se mora že z mladega naučiti pravilno rabiti svobodo, ki mu je v življenju namenjena, da se ne bo pozneje nepričakovano srečal z njo in mu bo v škodo.

Za takšno vzgojo ne zadostuje državni učitelj, ki ima otroka le par ur dnevno v razredu, kjer je še petdeset in še več drugih šolarjev. In ponajvečkrat tudi starši sami nimajo ne one spretnosti, ne onega potrpljenja in tudi onega časa, ne, ki je za pravilno vzgajanje otroka potrebno. Prizadevajo si po svojih najboljših močeh, da preskrbijo otroku čedno oblekico, lepe čevlje,

Poziv vsem rojakom!

V nedeljo 22. avgusta bo imela slovenska šola s Paternala svojo prvo veliko prireditev v dvorani Armenskega društva v ul. Acevedo 1353. S sodelovanjem drugih organizacij pošlje šolsko društvo svoje šolarčke na oder pred našo javnost, ki bo imela priliko videti, kako in kaj se naši malčki uče in kakšne uspehe so že dosegli.

Prireditev slovenske šolske dece ne sme biti ena izmed običajnih prireditev naše kolonije, marveč mora biti prava manifestacija vse naše skupnosti za našo šolo. Biti mora pravi plebiscit ki naj dokaže, da lastno šolo potrebujemo, da lastno šolo hočemo imeti in da jo hočemo podpirati.

V nedeljo 22. avgusta ne sme biti nobenega našega človeka v Buenos Airesu in bližnji okolici, ki bi se vabilu šolskega društva ne odzval, razen če je službeno zadržan ali pa če mu bolezen ne pusti z

doma. Armenska dvorana je velika, ampak če je le še količkaj naše nepokvarjene slovanske krvi v naših žilah, mora biti prihodnjo nedeljo za nas še pretesna. Za kaj se bomo navduševali, kaj bomo podpirali, če ne našo mladež, ki je naš up in naša bodočnost?

Rojaki, rojakinje! Ne samo vi, ki čitate te vrstice tudi vaši znanci in vaši prijatelji, ki jih morda ne bodo čitali, morajo priti na prvo prireditev naše šolske dece! V jih morate pripeljati, vi jih morate povabiti, prepričati in zaobljubiti, da pridejo!

Šola je za vso našo dečo, je skupna last nas vseh, ki se zavedamo, kaj smo, in ki nočemo, da bi naša kri izkpravela in izginila v tujem morju, kamor nas je usoda zanesla.

Rojaki, rojakinje! Prihodnjo nedeljo vsi na veliko manifestacijsko prireditev za našo šolo!

Situacija na Daljnem vzhodu

KITAJCI IN JAPONCI ZBIRAJO ČETE IN VOJNI MATERIJAL — ČANKAJSEK JE MENDA PREPRIČAN, DA SE KITAJSKA VOJSKA NE MORE ŠE MERITI Z VPADNIŠKO, A POD PRITISKOM JAVNEGA MNENJA, KI HOČE VOJNO PROTI JAPONCEM, JE SKLICAL OSREDNJI IZVRŠNI ODBOR, KI BO ODLOČAL O VOJNI IN MIRU

Položaj na Daljnem vzhodu se v zadnjem tednu ni mnogo spremenil. Vojne, vsaj uradne vojne med obema deželama, še ni in kitajski ter japonski diplomatje še vedno razpravljajo. Pač pa je iz poročil razvidno, da prilike naglo dozorevajo. Kakšnih 500 kilometrov južno od Pekinga, ki je v japonskih rokah, vzdolž lugaške ceste, je zbranih trideset kitajskih divizij osrednje nankinške vlade; čakajo samo še na povelje, da krenejo proti severu in se spopadejo z Japonci, ki medtem seveda tudi niso spali; v prav kratkem času so spravili na Kitajsko 100.000 moč skrbno opremljene vojske, na stotine letal in samo pred šangajem imajo zbranih 30 vojnih ladij. V tem pravkar imenovanem mestu je prišlo prav te dni spet do komplikacij, ker so Kitajci poslali tjakaj svoje čete, ki so začele kopati strelske jarko ter se tudi drugače utrjevati, dasi bi tega po dogovoru, ki sta ga bili obe državi sklenili leta 1932, ob zaključku ta-

kozvane "šangajske vojne", ne bili smeli storiti. Japonci so brž izkrcali v šangaju svoje mornariške čete, začeli so pripravljati letališča za avione, ki jih je pripeljal moderen letalonosilec, in poslali so nankinški vladi tudi neke vrste ultimatum, v katerem zahtevajo, da se kitajske čete brž umaknejo iz šangajske cone.

Nankinška vlada je dala v četrtek zapreti vhod v veliko reko Jangtse, da bi japonske vojne ladje ne mogle po njej v notranjost dežele. V to svrhu so Kitajci potopili več starih ladij, natovorjenih s kamenjem, v bližini izliva, na nekem kraju, kjer se reka močno izokli, in ves promet je tam prekinjen. To je tudi eno izmed znamenj, po katerem je sklepati, da so se v Nankingu odločili menda za vojno.

Dasi najbrž proti prepričanju veljaka Čankajseka, o katerem gre glas, da je prepričan, da se kitajska vojska za sedaj ne more še meriti z japonsko, pa bi radi tega bilo bolj

primerno še katero poiznati ter počakati, da se notranje prilike na Kitajskem konsolidirajo in da se vojska bolje izuri ter opremi, preden naj se začne obračunavanje z Japonci. To Čankajsekovo mnenje je po vsej priliki upravičeno, kakor smi videli tudi v prejšnjih, objavljenih v našem listu.

Čankajnek, dasi je najbolj vpliven kitajski mož, mora pa vsekakor biti danes v hudih škripcih. Že prevečkrat je brzdal navdušenje nacionalistične mladine, ki je na vso moč hotela vojno z Japonci, da bi mogel spet, brez velike škode za svoj ugled, odgoditi spopad z vpadniško vojsko. Saj so ga že ponovno obdolžili, da je kupljen od tokijske vlade in da baš zaradi tega ves čas popušča pred japonsko nasilnostjo.

In zato je Čankajsek sklenil, da si umije roke. Sklical je Osrednji izvršni odbor na posvetovanje, ki se bo vrnilo 15. septembra in na katerem naj pade odločitev: ali naj Kitajska sprejme nove japonske zahteve, ali pa naj govori orožje. Čankajsek ima skoro diktatorsko oblast in je pooblaščen, da sam napove vojno. Če tega noče storiti, pomeni, da je prepričan, da ni še prišel čas za to.

Do 15. septembra ni torej pričakovati nobenih senzacionalnih novosti z Daljnega vzhoda, dasi se že sedaj ponekod bijejo kitajski in japonski vojaki...

POLET IZ MOSKVE V CHICAGO

Ruski letalec Levanovski se je v četrtek s petimi tovariši, z letalom na štiri motorje, odplejal iz Moskve prot Chicagu, aziroma proti New Yorku. Letali bodo po polarni poti ter nameravajo pristati v Fairbanksu in Edmontonu, odkoder bodo nadaljevali polet proti Chicagu ali New Yorku.

Nepotreben boj

Svetovni časopisi, tudi tukajšnji, so dolgo časa prinašali dan za dnem na vso moč pretresljive vesti iz Jugoslavije, ko so poročali o sporu, ki je bil nastal med vlado in Pravoslavno cerkvijo. Danes smo zvedeli, da je bil patrijarh Varnava zastrupljen, naslednji dan pa se je to sporočilo zdelo, že premalo strašno in dnevniki so nas obvestili, da sta razen patrijarha še dva njegova brata postala žrtvi neznanih zavratnih zastrupiljavcev. Če bi poročevalci ostali dosledni, bi nas bili prihodnje jutro poučili, da je tudi vsa ostala družina zastrupljena, od stare matere do šoferja, a ker strup ni deloval več, so pisali o dnevnih pobojih v Beogradu in po deželi ter so napovedali strašne bitke za dan patrijarhovega pogreba. In res so v prvi vni brzojavili, da je bilo v nekem spopadu v Sarajevu ubitih kar 120 ljudi, toda pozneje se je to število krčilo in krčilo, dokler ni ostala slednjič mrtva ena sama ženska, o kateri pa ni bilo zanesljivo dognano, v katerem mestu in kako jo je doletela bridka smrt. Časopisi so vedeli, da so vsi člani vlade in vsi poslanci, ki so glasovali za konkordat, izobčeni iz Pravoslavne cerkve, in so pozneje le počasi in deloma priznavali, da se to ni zgodilo. Malokdaj se je kateri notranji spor v državi tako napihnil po svetovnem časopisju, kakor jugoslovanski spor zaradi konkordata. Vresnici so poročila o zastrupljanjih smešne bajke, med pogrebom in po pogrebu patrijarha je bil v prestolici in po deželi popoln red in mir, in oni "izobčeni" pravoslavci so, čeprav suspendirani, še vedno člani svoje Cerkve.

Ob istem času, ko je časopisje tako čudovito prikrojevalo poročila iz Jugoslavije, pa je popolnoma molčalo o bitstvu spora, tako da so se zbegani ljudje upravičeno izpraševali kaj se prav za prav v Beogradu godi. Mi smo že v prejšnjem številki "Slovenskega lista" pokazali, v čem je jedro spora zaradi konkordata. Jugoslavija je bila doslej vezana na šest raznih konkordatov, ki jih je Vatikan svoj čas bil sklenil s državami, katerih deli tvorijo danes Jugoslavijo, in sicer na konkordat s Srbijo, Črnogoro, Avstrijo, Madžarsko, pri čemer sta Bosna in Hercegovina ter Hrvatska s Slavonijo imeli še posebna konkordatska določila. Nobena država bi takega stanja ne mogla trpeti: zato so vse jugoslovanske vlade delovale na to, da se sklene nov konkordat, obvezen za vse pokrajine države, in sedanja vlada je le ustregla državnim potrebam, ko je konkordat predložila skupščini in ko je dosegla, da je bil sprejet.

Spor, ki se je tedaj razvnel, se je začel pod geslom, da ima po novem konkordatu Pravoslavna cerkev v Jugoslaviji manj pravic nego katoliška. Ta trditev se nam zdi deloma upravičena, a je razlika razumljiva iz zgodovine postanka konkordata. Pravoslavna cerkev je že leta 1934.

dobila svoj "Zakon in ustavo", ki ji je dajala velike pravice v državi, tako da je bila po sprejetju tistega zakona pravno mnogo na boljšem nego katoliška cerkev, ki se ni imela konkordata. Toda katoličani, čeprav so se čutili zapostavljene, niso tedaj začeli križarske vojske zoper "Zakon in ustavo Srbske pravoslavne cerkve", marveč so delovali na ne cerkve, marveč se delovali na Vatikanom, kar je bila gotovo boljše taktika. V tem konkordatu so si znali medtem pridobiti vse pravice, ki jih je država bila priznala l. 1934. Srbski pravoslavni cerkvi, razen tega pa tudi pravice, ki so jih ostale države priznavale v svojih konkordatih svojim katoličanom. Ko je bil tedaj konkordat v skupščini sprejet, se je prejšnje razmerje med obema jugoslovanskima konfesijama zaobrnilo: sedaj so se pravoslavni začutili zapostavljene in križarska vojska se je začela.

Vendar smemo z gotovostjo reči, da ta vojska ne bo ne dolgotrajna ne krvava. Srbska cerkev, bodisi da je še tako konservativna, je predolgo bojevala skupaj s svojim národom vse njegove nacionalne boje in se je medtem navzela preveč državniskega duha, da bi mogla sedaj zavirati konsolidacijo političnih razmer v Jugoslaviji z nepotrebnimi, škodljivimi konfesionalnimi prepri. Ona pojde v najkrajšem času na boljšo pot in bo začela zahtevati potrebna dopolnila k svojemu "Zakonu in ustavi". Jugoslovanska vlada ji je šla doberšen del te poti naproti, ko je predložila skupščini nov člen konkordata, ki se glasi: "V skladu s čl. 11. ustave glede enakopravnosti veroizpovedi se ministrski svet pooblašča, da more na predlog pravosodnega ministra, potem uredbe z zakonsko močjo, dati tudi drugim zakonito priznanim veroizpovedim pravice in ugodnosti, ki so priznane s tem konkordatom Katoliški cerkvi, in sicer v mejah nauka tradicije in dejanskih potreb dotičnih veroizpovedi". S tem je dana možnost, da se neenakost med pravicami posameznih ver v državi izravna in da zopet zavladava verski mir. Ne moremo se, ko trdimo, da bo pravoslavje kmalu uvidelo, da zahteva državna in njegova lastna korist, da se te možnosti posluži.

KADAR ISČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires
54 — 3588

PRVA SLOVESKA KROJAČNICA

LEOPOLD UŠAJ

Ob svoji deseti obitnici vam je porok, da boste vedno in v vsakem oziru najbolje posreženi.

GARMENDIA 4947 — Bs. Aires

Argentinske vesti

Septemberske volitve

Papirja je na zidovih vsak dan več. Volilni plakati vseh mer in barv, ponajvečkrat s prav malo okusa in s še manj duhovitosti sestavljeni, pokrivajo stene hiš. Veliki kričeči kamijoni z oglašujočimi zvočniki krožijo po ulicah in dražijo živce ljudi, ki bi radi živeli v miru. Na "esquinah" kriče govorniki ob večernih urah po raznih mestnih okrajih in skuajo prirediti okrog sebe čimveč pasantov ter jim razlagati, da morajo voliti za to in to stranko. Bližajo se pač volitve in stranke napenjajo vse svoje sile, da pritegnejo omahljivce na svojo stran.

Kandidati nacionalnih demokratov, radikalov in socialistov hodijo okrog po deželi in če bi človek hotel slediti vsem tem navdušenim ekskurzijam po notranosti države, bi postal pravi specialist za argentinski zemljepis. Še nekoliko takšnih popotovanj po provincah in volilna kampanja se bo zaključila. To se bo zgodilo v Buenos Airesu in sicer v Luna Parku, kjer bodo vse tri zgoraj navedene glavne stranke imele svoje zaključne volilne shode.

Glavni iboj bo, kakor smo že večkrat povedali, med konservativci, ki se nazivajo nacionalne demokrate, in med radikali. Socialisti ne pridejo resno v poštev; številčno so za predsedniške volitve prešibki in povrh vsega še razcepljeni. Dočim je zmerna struja proglasila lastnega kandidata, dr. Repetta, je "Delavska socialistična stranka", ki je bolj levičarska, pozvala svoje pristase, naj podprejo radikalnega kandidata. Vodstvo stranke razlaga, da je postavljanje lastnih socialističnih kandidatov nesmiselno in škodljivo, ker da bodo pomenile prav za prav boj med demokracijo in antidemokracijo, in ker se bo ta boj bil le med dvema strankama.

V splošnem pa ni mogoče reči, da bi med prebivalstvom vladalo kakšno posebno velilno oziroma predvolilno navdušenje. Mnogi zabavljajo se s karikaturami in z zbadljivimi članki prepričali že marsikoga, da so volitve že "pripravljene" in da bo na vsak način zmagala vladna koalicija, naj se to zgodi kakorkoli. Kako se to more zgoditi, so pokazale zadnje volitve v pokrajinah Buenos Aires in Santa Fe.

Pa tudi drugače ne more biti ljudstvo Bog ve kako navdušeno, ko vidi, kaj se na primer že delj časa dogaja v parlamentu. Ne poslanska zbornica ne senat ne moreta zborovati, ker ne pride na seje nikoli dovolj gospodov poslancev oziroma

gospodov senatorjev. Nič ne poma-ga, da listi to reč hudo kritizirajo in opozarjajo zastopnike ljudstva na celo vrsto važnih zakonskih predlogov, katerih odobritev je nad vse nujna. Kako vse to škodi demokraciji, dokazuje dejstvo, da postajajo ljudje vedno bolj apatični za politične zadeve baš radi kronične nedelavnosti parlamenta. In celo taki listi, ki so se zmerom smatrali za zagovornike demokracije, zabavljajo vsak dan več čez parlamentarni režim, na katerem baš slo-ni demokratična državna uredba.

Ali naj se potem čudimo, če ni med ljudstvom nobenega pravega navdušenja in skoro niti zanimanja ne za predsedniške volitve, dasi je od njihovega izida odvisno, kdo in kako bo vodil državo bodočih šest let.

ARGENTINSKI IZVOZ

Izvoz argentinskega blaga je znašal v prvih 7 mesecih tek. leta okrog 12 milijonov in pol ton v težini, v vrednosti pa 1 milijardo 565 milijonov pesov. Če ga primerjamo z izvozom tekom lanskega leta, v istih mesecih, vidimo, da je letos narastel za več ko 85 od sto. Sploh je sedanjí izvoz največji v zadnjih deset letih.

ŽELEZNIČARJI BODO USTAVILI DELO

Dne 20. t. m. bo ob 9. in pol dopoldne ustavljen železniški promet za 5 minut, če železniške družbe ne ugodijo zahtevam članov Železniške Zveze za izboljšanje delovnih pogojev.

OTVORITEV PALAČE POLJEDELSKEGA MINISTRSTVA V CORDOBI

Ob navzočnosti dr. Cárcana, državnega poljedelskega ministra, in drugih oblastnikov, je bila v nedeljo slavnostno otvorjeno poslopje poljedelskega ministrstva v Córdoba.

HRIPA V PROVINCI CORDOBI

V mestu Bell Ville in okolici je začela razsajati hripa. Rad i tega je dala zdravstvena oblast za nedoločen čas zapreti vse šole.

Z AVIONOM PO SLEPARJA

Policijski komisar Francisco Ruiz Manzano se je odpravil z avionom družbe Panagra v Cali, v Kolumbijo, da sprejme tam in pripelje v Buenos Aires 54-letnega trgovca Noeta Skalo, češkega žida, ki je tukaj v Buenos Airesu osleparil več tveč ter nato pobegnil v Kolumbijo.

SMRTNI PADEC LETALCA

V sbooto okrog 10. ure se je večbal nad Palomarjem nadporočnik Guillermo Martin Ferrari. Radi še nepojasnjenega vzroka pa je začelo letalo padati. Pilot Ferrari se je sicer skušal s padalom spustiti na tla, toda padalo se ni odprlo in nesrečni pilot je treščil z vso silo navzdol. Bil je na mestu mrtve. Nekaj metrov od njega je padlo tudi letalo, ki se je popolnoma razbilo.

POŽAR NA ANGLEŠKEM PARNIKU

Na angleškem parniku "Elstree Grange", ki ga popravljajo v tukajšnjem pristanišču radi poškodb, ki jih je zadobil, ko je zadel v potniški parnik "Southern Prince" je nastal v ponedeljek požar, ki pa so ga gasileci in mornarji kmalu pogasili.

POROKA V KAZNILNICI

V ponedeljek se je poročil v kaznilnici, v Villi Devoto, kaznjence Miguel Alto z Mario Ontiverovo. Cerkevne poročne obrede je opravil sam škof Julian Martinez.

LJUDSKE SOLE ZA ODRASLE

V buenosaireski provinci so bile pred kratkim ustanovljene mešane ljudske sole za odraslo mladino. Namenjene so mladini delavskih slojev, ki se želj posvetiti kaki obrti.

Včetrtek bo v LaPlati slavnostna otvoritev, ob navzočnosti guvernerja Fresca.

ANGLEŠKI PARNIK "DELIUS"

V petek je prispel v tukajšnje pristanišče prvi krat angleški potniški parnik "Delius", ki je last parobrodne družbe Lamport & Holt v Londonu.

PROMETNA NESREČA

Ko je v nedeljo zjutraj vozil s svojim taksijem po ulici Albarracín 39-letni Antonio Liolio, je privozil po ulici Zañartú, z zasebnim avtom, 52-letni Roberto Colombo in se s tako silo zaletel v taksi, da ga je prevrnil. V taksiju so bile štiri osebe, med njimi tudi 37-letni Salvador Sanchez, ki je odletel z vozila tako nesrečno, da je kmalu po prevozu v bolnišnico Ramos Mejia, kamor je bil prepeljan, radi težkih poškodb izdihnil.

RADI DOMAČIH ZADEV KAR DVA MRLICA

V hišo na ulici Salta št. 869, kjer je živela Rosa Clerce s svojo materjo, je prišel v sredo popoldne Rosin svak, 43-letni Ceferino Porta, stanujoč v ulici Independencia 1521. Prišli so se pripraviti radi malenkostnih domačih zadev. Vendar se pa je pri tem Porta tako razhudil, da je potegnil iz žepa samokres ter pognal Rosi tri krogle v glavo, da

Iz pisarne JUGOSLAVENSKE ISELJENIČKE ZAŠTITE (Jug. Patronata):
SLOVENSKIM ROJAKOM IN ROJAKINJAM:

Jugoslovanska Iseljeniška Zaštita (Jug. Patronat) je, kakor bo gotovo večini znano, privatna, dobrodelna jugoslovanska ustanova, vzdrževana od malega števila boljše stoječih jugoslovanskih tukajšnjih rodoljubov. Namen Jug. Patronata je v prvi vrsti pomagati brezposelnim do službe. V to svrhu so vidnejši člani Jug. Patronata izkoristili svoje trgovske zveze ter zastavili svoj vpliv pri raznih delodajalcih večjih podjetij, katerim so priporočili naše ljudi kot najboljše delovni element. Večina teh podjetij je obljubila jemati v slučaju potrebe na delo ljudi, priporočene po Jug. Patronatu.

Ravnatako stavlja Jug Patronat oglase v tukajšnje argentinske, angleške in francoške časopise ponujajoč delovne moči. Dogaja se večkrat, da prejema Jug. Patronat ponudbe za delo, n. pr.: mizarje, kleparje, zakonske pare, peone, i. t. d. — posebno so pogoste službe za sluškinje —, pa se tem ponudbam ne more vsakokrat ugoditi, ker ni trenutno na razpolago ponujenih delovnih moči.

Ker smatramo, da je velika škoda, če povpraševanja po delovnih močeh ostanejo brez zadovoljitve — med tem ko se na drugi strani begajo po raznih agencijah kjer morajo plačevati za namestitve — vabimo vse rojake in rojakinje, ki so brez dela, naj se prijavijo Jug. Iseljeniški Zaštitni. S tem nočemo, se razume, vnaprej zagotoviti, da bomo vsakemu in takoj našli delo, nego samo upamo, da se bo na tak način boljše in izdatnejše izkoristilo vezi in oglaševanje Jug. Patronata. Prepričani smo, da bo tako večje število naših rojakov našlo zaposlitev preko Jug. Patronata in prištedilo denar, ki gre drugače za razne agencije.

Da bo delo šlo čim hitreje in uspešneje od rok a — na drugi strani — da bo čim manj nevšečno za tiste, ki delo iščejo — bo Jug. Patronat skušal najti sotrudnike na vseh tistih krajih, kjer se običajno zbirajo naši ljudje in ki imajo telefon na razpolago. Tam bodo razobešene tablice Jug. Patronata, na katerih bo vsak dan objavljeno kakšne službe so na razpolago. Že pri tej priliki prosimo, naj se nam sporoči za navedene točke ali zbirališča kjer se bodo lahko razbesile tablice Jug. Patronata.

Prijavi se lahko Jug. Iseljeniški Zaštitni vsakdo izmed naših rojakov in rojakinj, ne glede na kateresi bodi razlike; vendar pa morejo biti to le osebe, ki nimajo, niti so imele posla s tuk. varnostnimi oblastmi in ki so miroljubni in delavni.

Jugoslovanska Iseljeniška Zaštita sprejema vsak dan od 8.30 do 11.30 ter se nahaja v ulici Bolívar 314. II. nadstropje, pisarna šte. 27. Buenos Aires. Telefon je: Avenida 33 — 9905.

se je revica takoj mrtva zgrudila. Nato si je Ceferino pognal še sebi kroglo v glavo in je tudi mrtve obležal.

S KLADIVOM GA JE NAPADEL

Na križišču ulice Cerviño in avenide Bullrich sta se radi nekega dela sporekla delavec Elja Divjak, rodod Jugoslovani, in oskrbnik na vogalu avenide se nahajajoče hiše, Josef Gweiner. Po kratkem prerekanjuje Divjak udaril Gweinerja s kladivom, ki ga je baš imel v roki, po glavi, da je poslednji ves s krvjo oblit in težko ranjen obležal. Gweinerja so v nevarnem stanju odpeljali v sanatorij Las Heras, Divjaka pa v zapor.

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

Vesti iz organizacij

DOMAČA ZABAVA V PRID SLOVENSKE SOLE NA PATERNALU

Kot je bilo že parkrat javljeno, se bo vršila jutri 15. avgusta domača zabava v prostorih „Prosvete“, Gral. Cesar Diaz 1657.

Dvorišče bo pokrito in se bo pričelo s program. takoj ob 4 uri da bo več časa za ples. Zato pridite vsi zgodaj. Čakali seveda ne bomo nič, kdor ne bo prišel do časa, se bo moral zadovoljiti pa samo s plesom. Vstopnina bo samo prostovoljni prispevki. Za jed in pijačo bo preskrbljeno.

Na tej zabavi se bo porazdelilo med vse navzoče otroke po eno šolsko knjigo in več mladinskih pesmaric.

Starši, ki želite razveseliti svoje otroke z lepim darilom, ne zamudite te redke prilike!

Igral bo znani slovenski orkester.

KUBIKOV ZBOR

Znani radijski Kubikov zbor, v katerem so tudi Slovenci in člani Prosvete, bo priredil dne 29. avgusta pevski koncert v ul. Alsina 2832. Izvajal bo pesmi najboljših svetovnih skladateljev v slovenskem, srbohrvatskem, italijanskem in katalanskem jeziku.

Kdor želi slišati zbor od blizu, naj ne zamudi lepe prilike.

SLABO VREME

Slabo vreme je bilo, a vseeno sem šel pogledat Taborovo prireditev. Četudi sem se nekoliko zmočil, se nisem prav nič kesal, kajti videl sem nekaj lepega, česar se ne vidi vsak dan.

Ko sem odšel sedemnajst letn mladenci na fronto, se nisem jokaj, a v nedeljo, ko sem gledal „Učiteljico“, sem se. Naj sem se še tako prizadeval nisem mogel zadržati solz. In tako tudi ostalo občinstvo.

Kar pa mi ni dopadlo je bilo to,

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje MARKO RADALJ Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327 DOCK SUD

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI
ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).
KOŽA: Kronični izpušaji, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciccarelli.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
SELODEC: upadel, razširjen, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
Popolno ozdravljenje \$ 30.—
Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in s izvrstnimi SPECIJALISTI je odin te vrste v Argentini. — Lečenje najamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070
Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

da je bilo za menoj precej sedežev praznih, in sem pri tem mislil, ali ni to škoda, koliko truda in stroškov stane taka prireditev, za katero bi moralo biti v vsakem vremenu dvorana premajhna.

Vreme je bilo res slabo, da slabše biti ni moglo, vendar jaz mislim, da je bil še drugi vzrok. Čemu toliko društev, čemu toliko prireditev? Po mojem bi bilo dovolj manj prireditev, pa tiste dobre. Naše moči bi se morale združiti, da bi res kaj dobrega pokazali.

Do združitve društev bi moralo priti. Nekdo za menoj, ko smo stopali iz dvorane, je v krogu mož in fantov dejal: „Pevski zbor Prosvete in dramatični odsek Tabora, to bi bilo društvo, ki bi nekaj pokazalo. Združiti bi se morali.“

In tudi jaz ne morem reči drugega kot ponoviti besede, ki sem jih že nekoč, kar se gotovo nekateri še spominjate, pred nekako petimi leti izrekel: Desničarji krenite malo na levo, levičarji pa malo na desno, pa smo skupaj, kajti ničesar bistvenega ni med nami, kar nas bi moglo ločiti. Če sta se lista združila, zakaj bi se ne tudi društva. Torej združimo se in lotimo se dela vsi, prav vsi brez razlike. Proč z malenkostnimi osebnostmi. Vsi združeni bomo mogli kaj pozitivnega napraviti, vsak sam pa nič. Ne glejmo sedaj nazaj, marveč naprej v bodočnost, ki bo naša in taka kakoršna si bomo znali ustvariti.

Želel bi, da bi se v tem vprašanju še kdo oglašil v listu in tisti, ki imate kaj vpliva pri društvih, delajte na tem, da se lotimo skupno dela za skupne koristi.

Franc Kurinčič.

AKADEMIJA SOKOLA DOCK SUD — BOCA

Sokol Dock Sud — Boca priredi v soboti, dne 11. septembra t. l. svojo svečano akademijo. S tem daje drugim društvom na znanje, da na ta dan ne prirede svoje zabave.

Nedeljska prireditev

Veliki nedeljski popoldanski dež, o katerem listi soglasno pišejo, da je zelo prav prišel argentinskemu poljedelstvu, ni bil baš najboljši blagoslov za Taborovo prireditev, saj so bile prav ob času, ko se je bilo treba odpraviti z doma, v mnogih krajih, koder žive naši ljudje, ulice na široko poplavljenе in je moral biti človek že hudo navdušen za našo diletantsko umetnost, če je v takšnih prilikah vendarle krenil na pot ter riskiral prehlad.

In zato smo se vsi čudili, da je še toliko ljudi prišlo: svojih dvesto.

Spored je obsegal samo Nicodemijevo trodejanjo „Učiteljico“. Kakor druga oderska dela tega dramaturga, tako zahteva tudi „Učiteljica“ v glavni ženski vlogi izredno sposobno igralsko moč, od katere je odvisen ves uspeh igre; ostale vloge, poleg partnerja glavne in edine „junakinje“, so vse „kratke“, čeprav redoma hvaležne, ker jih Nicodemij rad ne samo krepko karakterizira, marveč tudi, skoro bi rekli, karikira. Te postranske vloge Nicodemij spretno vpleta, da je igra živahna v kljub včasih po cele strani dolgim govorom ene izmed obeh glavnih vlog, ponavadi ženske. Ker je pri diletantskih oderskih skupinah seveda težko dobiti izredno sposobno igralsko moč za glavno vlogo, niso Nicodemijeve igre baš prevečkrat na sporedih diletantskih prireditev. Tabor je sedaj dal že drugo.

Nedeljska uprizoritev „Učiteljice“ je bila v splošnem zadovoljiva in v nekaterih prizorih in vlogah celo zelo dobra. Glavni igralki se je v delo, da se je vživela v vlogo in je občinstvo zato tudi z zanimanjem sledilo igri ves čas, od začetka do konca. Pohvalno je omeniti tudi druge vloge, ki jih tu ne bomo podrobno navajali; le „policija“, ki je na ubogega Klopčiča tako hudo vplivala, nas ni prepričala ne v marski ne v nastopu.

Povedati moramo tudi — kot kronisti — da je bilo ob bolj genljivih

Izgubljeni raj

Igrokaz v 3 dejanjih in 4 slikah.

Je krasna in podučljiva igra, katera bo vzbudila mnogo zanimanja in smeha med gledalci.

O SEBE :

Kraljica Darinka Cotič
Ekscelenca pl. Zlatoper, nadvojvotinja Helena Beltram
Markiza pl. Belladonna, dvorna ceremonijalka Angela Lakner
Baronica pl. Petpedi Milena Kodela
Kontesa, pl. Cicifuj Fani Lakner
Marjana (mati) Irēna Jekše
Nežika (njena hčerka) Bogomila Mališ
Urška (njena prijateljica) Erna Paškulin
Dekle Ana Pegan

Poleg glavnih vlog nastopajo še dvorjanke, paži, dekleta in palčki nagajivčki.

Tudi mačice imajo šolo

Komičen igrokaz.

O SEBE :

Učiteljica Irēna Vidmar
Mehkodlačica Majda Prezelj
Tirotačka Jadranka Baretto
Metlorepka Ida Pečenko
Skladkosmedka Anica Lakner
Bistrooka Angel Mozetič
Brzoteka Anton Jazbec
Dolgonoga Marica, Kobetič
" Milka Lakner
" Elena Mihelj

Tu nastopajo naše najmlajše igralki in igralci, res prave mucke, katere bodo vzbudile mnogo smeha s svojimi oblekami in repki.

Pri obeh igrah nastopa preko 40 oseb.

Calle ACEVEDO 1353

(Višina RIVERA 800 — CANNING 1300)

prizorih, ki jih ima igra precej, marsikatero oko rošno, pa tudi smeha ni manjkalo z učiteljico Lizo, z ravnateljico in z Grdinom.

Prireditev je obiskal tudi g. poslanik dr. Izidor Cankar z gospo soprogo. Zastopnik Tabora ga je z odra pozdravil z lepimi besedami, občinstvo pa s prisrčnim aplavzom.

—dt—

IZ VILLA DEVOTO

Odbor GPDS. v Villa Devoto se najtopleje zahvaljuje poštvovalni članici Merici Zorzevi, ki je svojo popravilnih pripadajočo ji podporo za časa njene bolezni odklonila v prid društvu.

Odbor se ravno sedaj prizadeva še bolje organizirati podporni odsek. V kratkem bo društvo nudilo svojem članstvu tudi zdravniško pomoč.

V zaupnaju, da bodo naši rojaki

vpštevali naše delo za jim pomagati, vabimo vseh, da pristopite kot člani, da bo lažja in uspešnejša naša medsebojna pomoč.

Tem potem javljamo, da se je lepo uredila društvena knjižnica z raznovrstnim podučljivim čtivom in da posluje vsako soboto in nedeljo popoldne.

Opozarjamo tudi vse daljne in bližnje rojake, da se čvrsto pripravljamo za prihodnjo prireditev, ki se bo vršila dne 29. avgusta. Vzpored bo objavljen v pril. štev. Sl. lista.

ROJAKI IN ROJAKINJE V VILLA DEVOTO

Da boste lažje dosegli čimvečji kulturni in gospodarski uspeh, naročite si vsi na Slovenski list potom katerega vas bo odbor informiral o svojih in vaših načrtih ter uspehih, in za kar bodo tudi drugi izvedli S. L. ima v načelu podpirati vsako koristno akcijo med našim izseljenstvom in našimi društvi, če bodo tudi izseljenci, člani in društva nam pomagala z naročninami vzdrževati in boljšati list. Samo, če bomo eden drugega podpirali in razumeli bomo kaj dosegli, drugoče pa gotovo nič.

STARŠI !

Ako Vaši otroci nimajo nobene slovenske šolske čitanke, pripeljite jih jutri v slovensko prosvetno društvo, kjer dobijo vsak eno.

SMRTNA KOSA

Dne 3. avgusta je umrl v bolnišnici Muñiz, naš rojak Josip Košta, star 43 let in doma iz Sv. Križa pri Trstu. V domovini zapušča ženo in več otrok. Pokojni je bival v Argentini 10 let. Bil je dober mož in do svoje bolezni marljiv društven delavec.

Naj. mu bo lahka argentinska zemlja. Preostelim pa naše iskreno sožalje.

IZKUŠENA BABICA

ANA CHRPOVA

Diplomirana v Pragi in v Buenos Airesu z mnogo letno prakso v bolnici Rawson Vsem slovenskim materam vedno na razpolago in za malo plačo

ENTRE RIOS 621
U. T. 38 Mayo 5183

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADIJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozitivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samo pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko se je cena znatno znižala.

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele sveta, izvršujte samo potom BANCO GERMANICO.

ŠTEVILNO URADNIŠTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da boste pri BANCO GERMANICO najboljše posluženi.

Ohiščite nas in prepričali se boste!

Uradne ure: ob delavnih od 8 1/2 zjutraj do 7. zvečer,
ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2.

Slovenci doma in po svetu

NOVI PLAVŽ

Meseca avgusta bodo na Jesenicah svečano odprli nov plavž. Otvoritev tega plavža bo velika gospodarska pridobitev v podpiranje domače proizvodnje. S tem plavžem bodo postale Jesenice pravo metalurško središče industrije.

NOVA POSTAJA

Železniško postajo na Otočah na Gorenjskem bodo premestili in se zidali novo. Ravnateljstvo železnice je stavilo v ta namen na razpolago 100.000 dinarjev.

ELEKTIFIKACIJA PESNIŠKE DOLINE

Na Pesnici se je osnavala posebna zadruga, ki se je začela pogajati z mestnim električnim podjetjem v Mariboru, ki naj bi podaljšalo daljnovod z novim odcepkom svesinskega daljnovoda dalje proti severu.

ZGODOVINSKI OREH POSEKAN IN PROKAN

Na zemljišču cerkve v Bogorodcah nad Rodovištem je rasel velikanski oreh. Kakor pripoveduje srbsko ustno izročilo, je bil ta oreh še iz časa čarja Dušana. Tu so se zbirali srbski junaki na posvetovanju. Sedaj pa je ta oreh cerkvena občina prodala kupcem za 46. tisoč dinarja.

DOMAČE DELAVCE ODPUSKAJO

Maribor, 13. junija. — V tovarni Zelenka & Co., katere lastnik je zaradi afer zadnjega časa znani Bedrih Schonsky, je bilo nedavno odpuščenih 117 delavcev. Reklo se je da tovarni primanjkuje dela, pa je odpustila svojo nočno posadko. Pri današnji zaposlenosti naše tekstilne industrije je tak izgovor kaj malo verjeten. Med odpuščenimi delavci so bili tudi trije mojstri, za katere je tovarna prav tako motivirala odpust, češ da nimajo dela. Pri tem pa zaposluje tovarna še celo vrsto inozemskih mojstrov, za katere pa nikoli ni zmanjkalo dela, dasi so prav tako, ali še slabše kvalificirani, kakor mojstri — naši državljani, samo da prejemaajo mnogo višje plače, kakor naši ljudje. Zaradi tega odpustov je mariborska policija energično nastopila. Postavila se je

na povsem pravilno stališče, da mora biti najprej dela in zaslužka za naše ljudi, in šele potem, če so naši zaposleni pa je zanje dela še preveč, pridejo na vrsto inozemci. Zaradi tega je policija pozvala ravnatelja tovarne Ivana Rengerja, čehoslovaškega državljanca, dalje nadmojstra Franca Vosatko, avstrijskega državljanca in tkalskega mojstra Jaromila Märtla, čehoslovaškega državljanca, da vteku 5 dni zapuste našo državo. Imenovani so sicer vložili priziv na bansko upravo, kakor pa smo informirani, ta priziv ne bo zalegel. Energična gesta mariborske policije je v Mariboru zelo ugodno odmevala, inozemske "strokovnjake" po tekstilnih tovarnah pa je navdala z upravičenim respektom.

NOV KOVANI DENAR V JUHO-SLAVIJI

Finančni minister je predložil skupščini nujen zakonski predlog, po katerem naj se postopno vzame iz prometa ves sedanji kovani denar, ki se bo namestu njega skoval novi. Stvar se utemljuje s tem, da so sedanji kovanci po velikosti med sabo enaki — vsaj nekateri — ter zaradi tega težko ločljivi. Hkrati pa hoče država prihraniti z novo izdajo kovancev okrog 200 milijonov. Novi kovanci bodo namreč manjši, kovanci manjše vrednosti pa bodo iz niklja oz. zlitine bakra in aluminija. Finančni krogi pa poudarjajo tudi potrebo znižanja množine več v zalogi kakor pa v prometu. Pred leti sploh nismo imeli kovancev za 10 ali več dinarjev, ampak smo od vrednosti 10 Din dalje imeli bankovce. Te bankovce pa so vzeli iz prometa in namestu njih kovali konvance iz srebra in niklja za 10, 20 in 50 Din. Zdaj bodo vzeli tudi te iz prometa in nakovali manjše in po zlitini manj vredne.

SMRTNA NESREČA V ZAGORSKEM RUDNIKU

V noči na 3. julij se je v kotredškem rovu v Zagorju ob Savi smrtno ponesrečil 43 letni rudar Rudolf Bregar, po domače Slaparjev z Oriega pod Sv. Planino. Zve-

čer je nastopil službo in sicer je delal pri gradnji in kopanju novega šahta. Ko je prišel na šiht, je bil nekako potrta, pa je prosil nekoga, da bi šel namestu njega v službo. Toda ker tovariš ni pristal, je vendarle šel sam na delo. Okrog 2. zjutraj pa je padel v šaht kakih 48 metrov globoko ter obležal ves po bit in nezavesten ter je kmalu na to umrl. Imel je hude rane na glavi, zlomljeno roko in poškodbe po životu. Bil je dober delavec, izkušen rudar in ni znano, kako je prišlo do nesreče.

STRELA

Maribor, 19. junija. — Zgodaj — niše se začelo niti poletje, so začele divjati pri naš šilovite nevihte, ki so že žal zahtevale nekaj človeških žrtv. Takšna nevihta z udari strele in grmenjem se je razdivjala nad južnimi pobočji Pohorja. V Skomarju, eni najvišjih vasi na Štajerskem in domovini slovitega "pohorskega" pesnika Vodovnika, je zahtevala strela kar dvoje žrtve. Nevihta je zajela na polju posestnico Veroniko Kovše in obe njeni delavki Barbaro Tepej in Antonijo Mirnik. Silna ploha, ki se je nenadoma vtila, je poglala vse tri ženske v zavetja mogočne smreke, ki stoje precej samotno. Komaj pa so se stisnile pod goste veje smreke, že je udarila strela v drevo. Razklala ga je od vrha do tal, pri tleh pa je zadela v ženske, ki so tam iskale zavetja. Vse tri je oplazilo ter so obležale negibne. Čez nekaj časa, ko se je nevihta polegla, je prišel posestnik Anton Kovše gledat na polje, kje je žena in delavke, ker jih ni domov. Našel jih je nezvestne pod razklano smreko. Ves prestrašen je odhitel v vas po pomoč. Vaščani so mu pomagali ponesrečenke znesti na dom, kjer so ugotovili pri Tepejevi in Mirnikovi, samo smrt, dočim je posestnica Veronika Kovše prišla po daljšem metnem dihanju zopet k sebi.

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo. ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buenos Orden 3389
Buenos Aires

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorjem, kateri se nahaja pod vodstvom poznatega specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE-a.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

— Imamo zdravnik specialiste za bolezni na pljučih, obli, stih jetrah, žolodcu, žilovju itd. Za bolnike iz notranosti imamo rezervirane gobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete plemenim potom, za mali honorar. Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.

V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Pogled na štanjel na Krasu

DAVEK NA ZEMLJIŠČA VEDNO RASTE

Od lanskega leta se je davek na zemljišča povečal za 42 posto

Trst, julija 1937. — Dobili smo nekaj plačilnih nalogov davčne uprave iz Julijske Krajine iz katerih lahko razvidimo, kako se je višal davek na zemljišča v teku zadnjih let. Ti nalogi se nanašajo na zemljišče, ki meri okrog 9.000 kvadrat. metrov. Med tem, ko se je davek za leta pred 1937 bolj polagoma višal le za nekaj procentov, je v letošnjem letu zabeležiti zelo velik skok, kar za 42 posto. Davek je znašal:

1. 1932 59,15 Lit. 1. 1933 62,30 Lit.
1. 1934 62,95 Lit. 1. 1935 71,10 Lit.
1. 1936 74,35 Lit. 1. 1937 107,10 Lit.

Prav tako so rastle dajatve raznim strokovnim organizacijam, kot so sindikati, združenje hišnih posestnikov, združenje poljedelcev itd. Med tem, ko so 1. 1932 vse dajatve znašale samo 5,08, so od tedaj ne-
prestano rastle tako, da so dosegle za 1. 1937 12,95 lir.

V SMISLU PRIJATELJSTVA

Italijanski učitelj na ljudski šoli v Lokvi na Krasu, Erasmo Pennolino (že ime je značilno!) je 30. aprila tega leta, torej mesec dni po prijateljskem sporazumu med Jugoslavijo in Italijo, narekoval učencem v šoli sledečo izjavo, ki so jo morali učenci upisati v šolske zvezke, njihovi starši pa podpisati:

— Il sottoscritto desiderebbe che al proprio figlio... venisse impartito, in Chiesa, da parte del Parroco l'insegnamento della dottrina cristiana in lingua italiana.

(Podpisani želi, da bi njegovega sina... učil župnik v cerkvi krščanske nauk v italijanskem jeziku).

Ta goreči učitelj je šel torej ko-

rak dalje kakor same šolske oblasti. Dočim namreč te zabranjujejo verski pouk v maternem jeziku v šoli in so ga tudi pred prijateljskim paktom v cerkvi vsaj tolerirali, hoče omenjeni sedaj po samem paktu, v zvezi s katerim je bila jamčena raba našega jezika v cerkvi, na tak perfiden način onemogočiti slovenski verski pouk v cerkvi.

Z VELIKANSKO VNEMO IŠČEJO PREMOC

Vrtajo že na štiridesetih mestih

Trst, julija 1937. — Poročali smo že o žalostnem koncu premogokopa v Vremški dolini. Tu so zgradili Italijani po vojni na mestu, kjer so že prej vrtali pod Avstrijo, vse moderne rudniške naprave in zgradbe. Toda po enoletnem delu so prekinili. Sedaj že več let stroji in stavbe propadajo. Toda kljub temu niso nehali z iskanjem premoga. Začeli so najprej vrtati v bližini starega rudnika preko Reke in pri Rodiku. V zadnjem času pa so do-
lo zelo pospešili in vrtajo kar na okrog 40 krajih istočasno. Delo je poverjeno znani premogokopni družbi "Arsa", ki uživa od države zelo izdatne podpore in ima sličen rudnik za premog v Istri. Sedaj vrtajo na ozemlju med Rodikom in Vremško dolino in so v nekaterih kra-

Reklamna cena

J.A.M.E.

Popolno pohištvo za jedilnico in spalnico

\$ 225.—

Avda. SAN MARTIN 2706

U. T. 59-0504

(Na pol kvadre) Buenos Aires

KROJAČNICA

"GORICA"

Vam nudi vakovrstno blago za obleke in povratke po najnižjih cenah. Delo prvotno.

Se priporoča rojakom

FRANC LEBAN

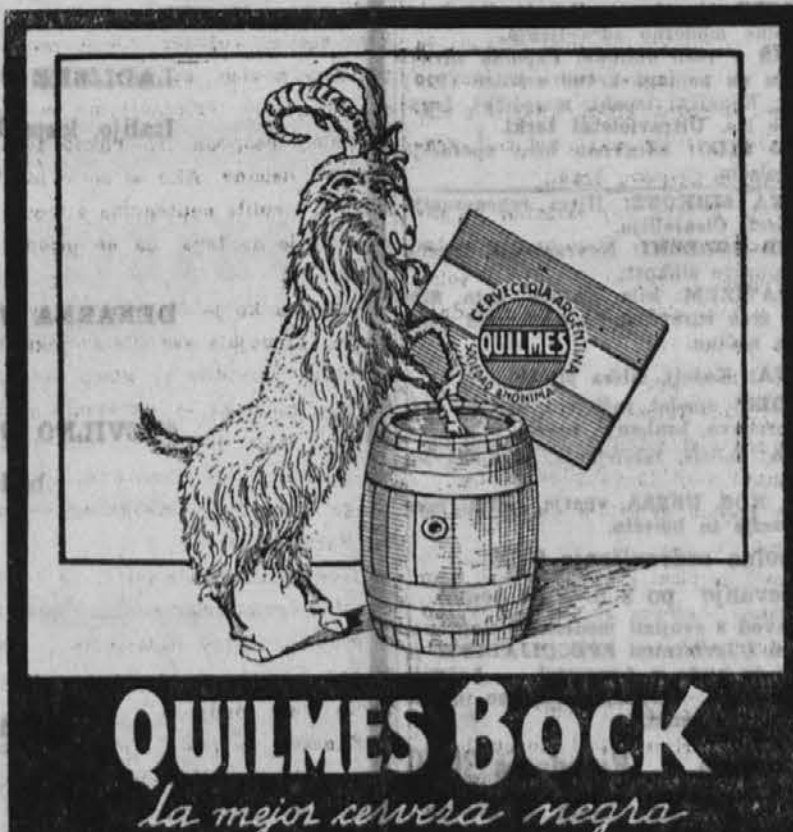
Warnes 2191
Buenos Aires

MODERNO ZDRAVILIŠČE V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v rodu. Naši boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIC sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in elcer po jako zmernih cenah. Izvršujemo tudi operacije. Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

TALCAHUANO 1060

Ordinira vsak dan od 5. do 8. ure

jih prišli že do globine okoli 600 m. Nameravajo pa vrtniti še dalje do 1.000 m. Kakšen je uspeh tega dela se ne ve. Kakor pa pripovedujejo, so zadeli na nekaterih krajih v izredni globini na manjše premogove žile. Po načrtih nameravajo ob uspehu združiti bivši vremski premogokop z novimi rovi, ki bi imeli svoje izhodišče pri Rodiku ob železnici. Sedanji vremski premogokop, se najbrž ni obnesel radi tega, ker je imel zelo slabo zvezo z železnico. Bajne nameravajo za to zgraditi deloma ozkotirno železnico, deloma pa vzpenjačo. Pri delih je zaposlenih tudi nekaj domačinov, pred vsem bivših izvežbanih rudarjev.

NAŠI POKOJNIKI

gospa Tomšič Marija, vdova pokojnega sovodnjanskega občinskega načelnika.

Uvedši na posestvu napreden način pridelovanja povrtnine, dosegli so pri njih, da je bila njih zelenjava po celi Furlaniji tja v Gračevo dobro poznana. Eden od sinov g. Dinke je nameščen pri "Suzoru" kot uradnik. Rodbini naše sožalje.

V Gaberjeh pri Gorici je umrl pred kratkim gosp. Leopold Pavlič, sodnik v pokoju in posestnik nenadoma v starosti 75 let.

Bil je svojčas pred vojno sodnik v Komnu ter je šel radi zdravja v pokoj na svoje posestvo še precej mladi. Dolgo let do smrti je bil odbornik občine Sovodnje.

Zapušča vdovo in sina na posestvu.

Ohranimo mu trajen spomin!

V Sovodnjah pri Gorici je umrla

Velika moderna krojačnica

HERMINIO BIDINOST

Ex-cortador de el Jokey

Če hočete biti brezhibno in elegantno oblečeni, prepričajte se sam.

AV. SAN MARTIN 1544
Buenos Aires

MALE VESTI

— 10 mesecev zapora je dobil Peternej Peter, star 47 let, iz Cerknega, ker je grozil davčnemu izterjavalcu Karlu Grosovinu.

— Sodišču je bila izročena Pavla Mavrič, stara 29 let, iz Kojškega, ker so dobili pri njej večjo količino žganja in nekaj saharina.

— V Tolminu so aretirali 67 letnega Franca Muniha zaradi posilstva.

— 10 letni Stanislav Hungerle iz Komna, se je težje poškodoval pri padcu in si zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v goriško bolnico.

— Sledečim je goriški prefekt razdelil "rojstvene" nagrade za dvojčke v imenu Mussolinija: Kogej Stanislav, Cerkno; Zuza Dominik, Šmartno pri Kojškem; Kovač Vilbald, Ajdovščina; Sedečič Ivan, Grgar, vsi ti so dobili po 600 lir. Sfiligoj Ivan iz Rihemberga pa je dobil 800 lir.

— V mesecu maju t. l. je promet v Postojni zaradi svetovnoznane jame zelo narasel (kar se imajo v veliki meri zahvaliti sporazumu...). Z vlakom se je pripeljalo v Postojno v maju 22.722 oseb v primeri z 7.855 osebami v aprilu. Odšlo pa jih je s postojnske postaje 22.854 v primeri z 8.125 v aprilu.

— 1 milijon drevesc posadi sedaj gozdna milica na leto. Tako piše "Piccolo". Tako poskušajo pogozditi Kras. Najprej nasadijo bore in smreke, ki s svojimi koreninami zrahljajo skalnata tla in napravijo mnogo humusa. Na to pa bodo nasadili listnate drevje.

ZOOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov

in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od

15—20 ure

DOMATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 1723

— Cenik jestvin v Trstu: bel kruh 2.20—2.50; črn kruh 1.60—1.75; testine 2.35—3.15; pšenična moka 1.80—2; riž 1.60—2.20; sirko 1.10—1.20; fižol 1.70—2.80; krompir 0.45—0.55; oljčno olje 8.10—8.70; semensko olje 6.60; sirovo maslo 15.10; slanina 10.60—11.10; mleko liter 1.10; sladkor 6.25; pražena kava 39.

— S 1. julijem so zvišali plače in pokojnine za 8 posto. Zvišane plače bodo dobili drž. uslužbenci, učitelji, stari drž. upokojenci in drugo državno in poldržavno uradništvo. Tega poviška je deležno 700.000 oseb in državo bo stalo 500 milijonov letno.

PREOKRET JUG. KOMUNISTOV.

Iz zadnje številke Jug. komunističnega glasila "Proleter" posnemamo, da so jugoslovanski komunisti popolnoma spremenili svojo taktiko. Če se bodo držali smernice, ki so za človeka sprejemljive, bodo lahko delavskemu pokretu tudi kaj koristili, medtem ko so doslej več škodovali.

POIZVEDOVANJE KR. POSLANIŠTVA

Kr. jugoslovansko poslaništvo išče naslednje izseljence:

Cavića Paja, ki je došel v Argentino pred nekoliko leti. Svojo pošto je prejemal na aje Missler, San Martin 650, Bs. Aires.

Aleksa Teslica, ki je prišel v Argentino 1928 leta. Navadno je delal v neki klavnicni Frigorificio. Za njegov naslov se pa ne ve odkar je tu.

Če bi pa navedeni sami čitali to objavo, naj se zglase na Poslaništvo.

štvo. Isto tako so naprošeni rojaki, če bi vedeli za naslov od katerega zgoraj imenovanih, da ga sporoče.

Dalje prosijo Poslaništvo naše izseljence, da bi mu sporočili, če je slučajno komu znano: kje, kdaj in radi kakšne bolezni je umrl Josip Ereegovič, doma iz Rogoznice. Ravno tako naj bi mu sporočili o pokojnem Josipu Vukmaniću, ki je pretekli mesec umrl v bolnišnici Muñiz: odkod je bil doma, kaj je bilo vzrok njegove smrti in če je zapustil kaj imovine.

Poslaništvo se nahaja v ulici: Charcas 1705 — Bs. Aires.

ZA KRATEK ČAS

Mu ne more pomagati

Sinko prihitel k očetu: "Očka, zdaj naj prepeva neki mož in prosim, da bi mu pomagal."

Očka: "Povej mu, da ne znam peti!"

Opravičilo

"Zakaj pa vas ni bilo včeraj v pisarno, gospod Ocvirek?"

"Oprostite, gospod ravnatelj, tako strašen nalog sem imel."

"Hm, hm — pa je bil prav srčkam tisti nalog — slučajno sem vas videl z njim v kavarni."

Ji ni site

Meta: "Tvoj mož je zdravnik a vzlic temu večkrat za dalje časa potuje. Kako to?"

Marija: "Saj si dobi vselej kakega namestnika."

Meta: "A tako! Potem ti pa ni site!"

NAROČNIKOM!

Naročniki, kateri niso prejeli kakšne številke Slov. Lista, naj pišejo na uradništvo, da jim jih dostavimo. Pišite ali pa telefonirajte vsi tisti takoj, da bomo zamogli vsem naenkrat poslati, ne pa leteti za vsacega posebej na pošto.

Prekomorska pošta

Iz Evrope dospejo:

14. Vigo
15. Augustus
20. And. Star in High. Brigade
23. Antonio Delfino
24. Asturias

V Evropo odplujejo:

14. Groix
18. Augustus in Arlanza
19. High. Princess
20. Vigo in G. Artigas

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK

Calle VILLARDEL 1476
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

FAVSTA

XXXIX.

Tigra na sedi.

Ko je Favsta določila Claudovo in Farnesovo usodo, je jela misliti na Violetto.

Vehun ki je sledil krvavku na Gréviski trg, ji je bil povedal da je devotka v Progarski ulici. S kom neki? Gotovo s Pardallanom. Vitez je bil iztrgal Violetto stražarjem ko so jo vlekli na grmado. Zaupal jo je prijatelju, ki je zbežal z mladenko na varen kraj. Vse to je videla Favsta na svoje lastne oči. Bila je trdno uverjena, da je Pardallan v tem trenutku že v Progarski ulici kjer se objemlje z Violetto in pričakuje mojsa stru Clauda, ki je šel ponjega očeta.

Takšne misli so rojile Favsti po glavni zaključek je bil kaj preprost. Clauda in kardinala je že imela; treba je bilo po tem samo še zbrati ljudi, udariti z njimi na hišo v Progarski ulici ter zgrabiti viteza in njegovo drago.

Kadar je Favsta kaj sklenila, ni rada odlašala izvršitve. Tudi to pot je tako pozvonila. Sluga, ki je stopil v sobo, je držal v roki zlat pladenj. Na pladnju je ležalo pismo.

"Eden izmed plemičev njegove Visokosti vojvode Guiskega je prinesel ta list", je rekel služabnik, upognivši koleno "Zunaj stoji in čaka odgovora."

Ko je Favsta prebrala pismo, jo je izpreletelo.

"Gospa", je pisal vojvoda, "ujeli smo Pardallana! Zatekel se je v gostilno pri 'Vedeževalki', v ulici Saint-Denis, ki smo jo obkolili z vseh strani. Zaval je zajeta in mislim sem si, da bi vas zabavalo prisostvovati koncu lova. Zato vam pošiljam gospoda de Maureverta, enega svojih rjavitelj, ki mu izvolite ukazati, da vas spremi v lovišče."

"Recite plemiču, naj pride", je velela princesa.

Vsi njeni zaključki so bili podrti: Pardallan ni bil v Progarski ulici in se ni objemal z Violetto, ampak vojvodovi ljudje so ga bili obkolili v ulici Saint-Denis!

"Poslal vas je vojvoda Guiski, jeli?" je ogovoril sluga, ko je vstopil.

"Da, gospa", je dejal Maurevert.

Kakor večina ljudi iz vojvodove okolice, je poznal Favsto samo po tem, kar so ugibali o njenih skrivnostnih načrtih; iz obličja v obličje je ni bil videl nikoli, niti ni v tem trenutku slutil, pred kom stoji. Misleč, da ga je Guise poslal k eni svojih mnogostevinih ljubic, je le s težavo skrival nasmeh.

"Gospa", je povzel, "njegova Visokost gospod vojvoda me je poslal, da potrdim novico, ki vam jo sporoča v svojem pismu. Pripravljamo se, da poegnemo gospoda de Pardallana iz njegove listine. Ako se želite udeležiti zabave, izvolite neutegoma z mano. Veliko mi je do tega, da ne pridem nepozno."

Med tem ko je Maurevert govoril, je Favsta napenjala vse sile svojega duha, da bi ga presodila po glasu in obrazu. Mnenje, ki si ga je ustvarjala o ljudem na prvi mah, jo je le redko ukanilo. Ko je Maurevert obmolnil, je vedela, da ga žena divje, neuglasno sovraštvo do Pardallana.

"Gospod de Maurevert", je odvrnila s tajinstvenim nasmehom, "tudi meni se mudi k vojvodi Guiskemu... Dajte, da vam povem, zakaj. Rada bi si zagotovila vašo podporo."

"Zanesite se name", je dejal Maurevert z izbrano vljudnostjo. "Toda povizajte se, gospa, za Boga!"

Favsta ga je opazovala z mirnim za-

dovoljstvom. Maurevertova vloga v njeni veliki tragediji je bila določena.

"Rada bi prosila vojvodo Guiskega za neko milost", je nadaljevala, ostro gledaje Maurevertu v oči "Uverjena sem, da mi je ne odreče. Ker pa ste mi obljubili pomoč, se zanesem tudi na vas, saj vem, da vas vojvoda visoko ceni..."

"Kakšna milost vam je na dnu?" je vprašal Maurevert, ki si je z vročeno nestrpnostjo vihal brke.

"Ni posebnega ni", je rekla Favsta. "Izprosi si hočem življenje in svobodo gospoda de Pardallana..."

Maurevert je planil. Njegov pogled se je skanil. Bledel je so se mu naredile na obrazu Prasnile je v besen grohot in udaril z dlanjo ob dlan.

"Tak to je tisto, kar naj vam izprosim od vojvode?" je kriknil z glasom brezumnega srda. "Preteto krivo mnenje imate o meni! Osemnajst let, gospa, osemnajst let že poznam Pardallana: osemnajst let sem čakal prilike, ki se danes ponuja. Če bi prišel v tem trenutku moj najboljši prijatelj in bi ziniti besedice o tem, kar mi predlagate, bi postal njegov smrtni sovražnik. Če bi moj rodni oče le s prstom trenil v Pardallanovo resitev, bi ga ubil. Če bi vojvoda Guiski pristal na Pardallanovo pomilostitev, bi ubil vojvodo Guiskega, pa da me njegovi ljudje še tisti mah razsekajo na kose! In če bi me vi prosili za Pardallana... tudi vas bi ubil!"

Tako govoril je kretil roko na ročniku hodala, kakor bi bil res pripravljeno, da se vrže na Favsto. A že se mu je vrnila hladnokrvnost.

"Zdravi, gospa", je dejal z globokim naklonom. "Izpreglejte jezo, ki me je premagala. Oprostite mi, da ne čakam, ker vem, česa hočete prositi..."

"Prosim, bom vendarle", je rekla

Favsta in vstala. Vojvoda me bo uslišal. Če bi odrekal ne vem komu, meni ne bo!"

"Vam ne?" Maurevert se je stresel od gneva. "Zakaj ne?" Kdo ste, da se upate tako govoriti o mojem gospodarju?"

"Ako vi poslušate Guisa, znajte, da Guise poslušam mene! Njegova snujoča misel sem jaz, on sam je le roka, ki izpolnjuje moje ukaze. Jaz sem pobunila kraljestvo, jaz sem pregnala Henrika III. Jaz sem tista, ki gradim prestol našega južnejšega kralja! Vas gospodar je samo vojvoda Guiski jaz pa sem Favsta!"

"Favsta!" je trepetaje zamrmral Maurevert.

Pred njegovim razmajanim duhom so vstale vse bajke o tajinstveni mogoti, ki so spremljale to ime, kakor spremlja strelo blisk. Praznoverna groza se je razlila po njem.

Plasko je osinjal Favsto z očmi. Zadelo se mu je, da je zdajci zrasla in zavijala v ognjeni zarji Njegova kolena so se upognila. Vrgel se je na tla. Toda Favsti ni bilo do tega, da bi se razlovala žmage nad njim — ko je pomnila toliko težjih in toliko slavnostnih!

"Maurevert!", je dejala z mirnejšim glasom, "poznam tvoje sovraštvo do Pardallana in zdaj, ko veš, kdo sem, te vprašam: ali mi odstopiš življenje in svobodo tega človeka?"

Maurevertu se je zvrtilo v glavi. Besnost ga je popala ob misli da naj mu Pardallan uide. Že ga je imelo, da bi ugrabil Favsto in bi ji zasadil bodalo v vrat. Toda premislil se je. Za Favsto je stal Guise in vsa grozeča sila Li-

ze Sklenil je, da odloži maščevanje do ugodnejše prilike. Hripavo je zamrm-

ljal: "Vaša volja naj se zgodi..."

Dve vroči solzi sta mu zdrknili po licu, ko je izrekel priznanje svojega poraza.

"Moje sovraštvo je bilo moje življenje", je zajecjal vstajaje. Položil sam ga v vaše roke."

Favsta mu je mignila, naj sede; njen obraz je mahoma postal očarujoče mil. Toda Maurevert je obupno stresel glavo. "Še malo in jel bi me sovražit", je pomislila Favsta. "Čas je, da si zagotovim njegovo oboževanje. Gospod de Maurevert", je povzela na glas, "s tem, da ste mi žrtvovali svoje sovraštvo, ste zaslužili mojo hvaležnost. Namenila sem vam plačilo ki ne bo manjše od vaše žrtve."

Maurevert je iznova zmajala z glavo

"Znajte", je mirno nadaljevala Favsta, "znajte, da bo vaše sovraštvo utegneno, čeprav sta se ga odrekli."

"Kaj hočete reči?" je burno vzkliknil Maurevert. "Kako mislite?"

"Tako, da je Pardallan zapisan smrti! Ne samo da ne bom prosila vojvode milosti zanj, ampak v vaše roke ga predam, kakor hitro bo ujet!"

Maurevert se je komaj premagal, da ni zarjovel. Vprašal se je, ali ga nima ta ženska za norca. Toda ne! Velikanstvena resnost njenega obraza je pričala, da govori od srca.

"Gospa", je vzkliknil z divjo odkritostjo, "pravkar sem rekel, da položim svoje življenje v vaše roke; vedite, da me boste našli pripravljenega, kadar koli mi ukazete, naj poginem za vas!"

"Moj jel" se je razveselila Favsta. "Gospod de Maurevert", je nadaljevala z resnim glasom, "pomnila bom vaše besede."

"Nifesar si ne želim bolj goreče od

UTRINKI IZ VILLE DEVOTO

Vendar spet enkrat! Kakor da smo se vam tu v Villa Devoto zamerili, tako zgleda. Tako dolgo vas ni bilo, tako so me sprejeli oni dan.

Da so se mi zamerili? Nemara da bi že tudi kaj tega bilo, če bi človek mehko kožo imel. Toda pravi beseđa božja, da v vršenju dobrih del se človek ne sme nikdar utruditi in zato me kaki kisli obrazi in kakke pikre besede kaj malo zadenejo; ker hvala Bogu vedno srečam veliko več veselih obrazov in ljubeznivih besedi kot pa oni večni godrnjavev. Zato človek lahko mirno pogoltne kako tako nevšečnost, kot grenčino v pelinkovu...

Saj veste, kako smo. Tista politika tam doma in papež in Franco in Abesinija... in tukajšnji bogatini, ki se delajo pobožne kristjane, pa tako grdo izjemajo siromaka...

Veste, da ni čudno, če nam gredo v glavo druge misli...

Vem in razumem, kako je s tem. Vem pa tudi to, da če kdo skozi barvane naočnike gleda vidi vse barvane. Skozi zelene, zeleno; skozi rdeče pa rdeče... In če so stekla izkrivljena, potem so pa še obrisi potvorjeni in nima nobena stvar več za oko prave oblike. In tako si sedanjí rod natika očala, — da primero nadaljujem, — da človek živi samo za ta svet, da je materializem prava modrost, vera je pa samo okrasek za življenje in slepilo za bedake...

No, pa pustimo to. Saj tako daleč se nisimo, da bi Boga popolnoma tajili, papeža pa že res nimamo več posebno radi in tako smo tudi v duhovne vero precej zgubili. Toda v čast rečeno: saj smo poznali doma mnogo dobrih duhovnikov, ki so res delali za blagor ljudstva in to je marsikomu opora, da od vere prav

ne odpade; in kdo ve, če ne bomo kedaj spet še prav verni katoličani. Tako smo pač tukaj. Doma smo imeli nedeljo za Boga in če kdo že sam ni bil pobožen, saj so ga drugi nesli s seboj, tukaj pa je vse drugače. Da! Kdaj bo spet v Villa Devoto maša? Vse povsod so šagre in štruklji. Zadnjič me je zelo mikalo na Saavedro, da bi jih pokusil, po nisem mogel, če prav bi rad vedel, kako dolge štruklje so napravili...

Kako dolgi da so bili? Mnogo je že družin, ki za šagro ne znajo več štruklje peči... Kjer so bili pripravljeni, so bili pa pomerjeni po okusu gostov...

Kdaj bo pa tukaj šagra, tega še ne vem. Če me ne boste spet tako narihtali, kot lani, da sem moral pustiti! Septembra bo obletnica in septembra nameravamo spet poskusiti. Samo so neke ovire, ki pa upam, da se bodo že premagale. Morda bo zadnjo nedeljo v septembru. Kar v novi cerkvi sv. Rafaela bomo poskusili. Upam seređa na pomoč vseh, ki imajo dobro voljo. Nekaj boste že storili zato, da bo delo uspelo, da boste imeli vsaj nekaj zasluženega pred Bogom.

v vsako izseljensko hišo
"Slovenski list"

KROJAČNICA

MOZETIČ

Nudi cenj. rojakom veliko izbero vsakovrstnega blaga za zimске obleke in površnike, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

Prepričajte se!

Sebastijan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025
BUENOS AIRES
(PATERNAL)

In naše društvo? Zadnjič enkrat ste nas nekaj piknili!

Kako?

I, zaradi veslice na Veliko noč.

Ja, kaj vas bom hvalil zato! Saj upam, da drugič ne bo treba več. Če bi pa tega ne upal povedati, potem pa naj kar slečem duhovsko suknjo. In tembolj, ker vem, da ste v veliki večini pametni ljudje in uvidevni, kateri gotovo nimate namena, da bi žalili velike krščanske običaje. Rekel pa tudi nisem takega nič, kar bi bilo žaljivo.

Tako je tekel pogovor. In tudi čez širno morje so hitele naše misli, tam po Vipavskem in čez Kras. V Volčjo Drago in Črniče, v Lokavec in Braniče, v Šmarje in na Slap, v Bilje, kjer bo 15. avg. novo mašo pel Čuk Alfonz. In tudi čez Kranjsko in Stajersko, koder so nekateri v begunstvu živeli, ki ga sedaj v tej zemlji nadaljujemo...

In tudi na Jegliča, nadškofa ljubljanskega so naše misli prišle, ki je bil mož resnično velik po duhu in telesu. — Kako je bilo ono leto, ko so mu Italijani prepovedali na pogreb goriškega nadškofa dr. Sedeja in je poslal kar takoj italijanskemu kralju nazaj vsa odlikovanja, ki jih je dobil od njega in še krepke besede je pristavil, kot jih je on znal, tako dalje imelo vse svetovno časopisje zabavo na račun italijanskih odlikovanj.

Da. Anton Bonaventura Jeglič! Tudi tukaj je mnogo njegovih du-

CERKVENI VESTNIK

15. avgusta. Maša na Paternalu ob 10 h. za rajnega nadškofa Jegliča. Molitev na Paternalu ob 4. uri. 22. avg. ob 10. maša za Ivana Furlan.

29. avg. maša in večernice na Avellanedi.

15. avgusta je praznik Marijinega Vnebovzetja. Veliki Šmaren. Zapovedan praznik. Spominja nas, da je bila Marija s telesom vzeta v nebo. Vernemu kristjanu je to v tolažbo, ker mu utrjuje vero, da tudi nas po zemeljskem trpljenju in bridkosti čaka večno plačilo.

hovnih otrok, katerim je pri birmi roko položil na glavo. In kako lep spomin je ostal na oni dan, ker marsikdo je s strahom pričakoval tistega "udara" in nazadnje ga je ljubeznjivi mož pobožal po licu...

In jaz sem mu celo šopek dala, se je spomnila gospa Ivanka. 10 let sem imela. Bo že pač primerno, da res stopimo 15. avgusta na Paternal k maši, morda se nas bo pa mož le spomnil pri Bogu in nas priporočil gori.

Kakih 10 družin sem obiskal in nekatere prvič, pa smo se prijazno sestali in tudi razstali in zato bom še imel voljo, da grem spet doli po Villa Devoto, kadar bom spet mogel ujeti kak primeren čas.

Hladnik Janez.

15. AVGUSTA ob 10 h. SV. MAŠA za Dr. ANTONA B. JEGLIČA

Umrl je dne 2. julija v Stični na Dolenjskem.

87 let je dočkal. Ves svoj čas, vse svoje moči in vse svoje imetje je svojemu narodu dal. Bil je Slovenec z dušo in telesom in ga bo štela zgodovina med največje Slovence.

Zato pridite to nedeljo vsi k maši na Av. del Campo 1653 ob 10 uri.

20. junija je imel pokojni nadškof poslednjič pontifikalno mašo v Grobljah. Bil je narodov ljubljene in v rožnem spominu bo vsem Slovincem ostal.

prilike, da jih potrdim s krvjo! Toda, gospa, mudi se nama k vojvodi Guisškemu...

"Ne bojte se. Nihče ne bo naskočil gostilne pri 'Vedeževalki' brez moje ga povelja; in to povelje ponasete vi. Poslušajte me zdaj. Poznam vas, kakor poznam gospoda de Mainevilla, gospoda Bussija-Leclerca in vso vojvodovo okolico. Vem, da ste siromašni. Vem, da se vojvoda zanaša na vašo zvestobo, a da ima za vas samo podrejene posle. Šestnajst let ste že pri njem in še vedno niste uškali svoje sreče. Majhni so vaši upi in še manjši bodo, kadar postane vojvoda kralj; zakaj čim više se človek povzpne, tem lažje pozabljuje tiste, ki so mu pomagali."

"Gospa!" je zastokal Maurevert. "Vaše besede so tako resnične, da me skele kakor udarci z bitem..."

"Ali hočete mahoma obogateti? Hočete li obenem dobiti denar in visoko službo, do kakršne imate pravico?... Ako me boste poslušali, vam je že jutri zagotovljenih sto tisoč liver, v bližnji bodočnosti pa kako ugledno mesto na francoskem dvoru... recimo, po veljavo telesne straže."

"Kaj naj storim?" je vztrepetal Maurevert ves omamljen.

"To zveste drevi. Pridite ob enajstih, pa vam razložim, česa pričakujem od vas. Zdaj se lahko vrnete k vojvodi. Zastran vašega sovražnika Pardallana ukazujem, da ga primejo živega in ga spravi v Bastijo. Kakor hitro bo prijet, naj mi sporoče."

Jadno je ostavil dvorec in krenil proti ulici Saint-Denis. Takoj po njegovem odhodu se je Favsta vsa izpre-

menila. Sklonila je glavo ter jo naslonila v dlan kakor da jo zmagujejo težke misli.

"Pardallan je zajet!" je mrmrala sama pri sebi "še malo in bo v Bastiji! Ali mi trepeče srce od radosti ali od groze?... Oh, bedno žensko srce! Ko te ne morem izruvati, hočem vsaj zadušiti tvoj upor!... Pardallan mora umreti, ne da bi ga videla pred smrtno jutro določim njegovo usodo..."

Nato je stresla glavo, odganjaje misli, ki so ji bile v tem trenutku zelo odveč.

"A kdo", se je vprašala, "kdo je po tem takem skrit v Progarski ulici?... Kje je Violeta? To moram zvedeti..." Neutegoma si je dala prinesiti moško obleko. Slekla je pačevski kroj, v katerem se je bila vrnila z Grevaškega trga, preoblekla se za plemiča, poklila obraz s črno brašunasto krinko in odjahala v Progarsko ulico, spremljana po vohunu, ki je prej zasledoval mojstra Clauda.

Pred hišo, iz katere se je bil prikazal Claude, je Favsta skočila s konja in je sama potrkala na vrata. Čez nekaj trenutkov se je linica odprla; skozi rešetko je pogledal moški obraz.

"Kaj želite?" je vprašal vratar in nezaupno vrgel oči po ulici.

Favsta je odgovorila:

"Vitez de Pardallan, mojster Claude in njegova Prevzvišenost knez Farnese so me poslali."

Komaj je izrekla te besede, že so se odprla vrata na stečaj.

"Stopite noter", je dejal moški, "njegova Svetlost vas pričakuje."

"Njegova Svetlost!" Favsta se je zdrznila.

Vstopila je brez vidnega obotavlja-

nja; toda pod plaščem je skrivaj potipala, ali sta bodalo in samokres, ki ju je bila vtaknila za pas, na svojem mestu.

"Izvolite, gospod, izvolite!" je govoril sluga, vodeč jo skozi predsobe.

Naj se je Favsta še tolikanj mudila za njim, vendar je gredoč pazila na vsako podrobnost. Med drugim je videla na steni sliko mlade žene, ki jo je iznenadila s svojo nežno, otono lepoto. Na preprogi pod sliko je bilo z zlatom izvezeno geslo: "Je charme tout".

"Marija Touchetova! Ljubica Karla IG." je zamrmrala Favsta. "To je dvojec Marije Touchetove!... In Pardallanov prijatelj... tisti, kateremu je zapopal Violetto... je mladi mož, ki je opsoval Guisa na Grévakem trgu... Karel Valoisški, vojvoda Angoulémski... Evo ga!..."

XL.

Violettina poroka.

Mladi vojvoda je toplo pozdravil neznanca, ki je prišel k njemu po nalogu tako dragih oseb. Sel se je spoštljivo priklonil in vprašal:

"Imam li čast, da govorim s Karlom Valoisškim, grofom Auvernskimi in vojvodo Angoulémskim?"

"Ženska!" je zamrmral Karel. "Da, gospod", je odvrnil, poudarjaje to besedo.

"Svetlost", je nadaljevala Favsta, "moje ime bi bilo za vas brez pomena. Uboga ženska sem; tisti, ki dandanes vlada Parizu, me je pripravil v aramoto in obup..."

"Vojvoda Guisški!"

"Baš on. Da bi se mu lažje osvetilo, se poslužujem te obleke, ki mi je

tudi omogočila, da sem neopažena prišla v Pariz in se lahko svobodno gibljam po mestu. Vse to vam povem le v svojo opravičilo, ker želim ostati za vas zgolj poslanca vaših prijateljev."

"Oh, gospa, izgovorov ni potreba! Nevreden bi bil svojega imena, če bi vas nadlegoval zastran vašega. Moja vdanost zagotavlja že to, da trpite po Guissov krivdi."

"Ne govoriva več o njem", je rekla Favsta, spustivši se v naslanjaj, ki ji ga je Karel pokazal. "Govoriva o sporodku, ki ga imam za vas."

"Čakam ga z vso nestrpnostjo..."

Favstin položaj je bil opazen s hladno drznostjo, ki je vodila vsa njena dejanja, se je bila predala sreči. Trebalo je pripraviti Karla do tega, da ji sam pove vse, česar ni vedela.

"Svetlost" je dejala, "dovolite mi vprašanje. Vaši trije prijatelji so v velikih skrbih zaradi nečesa, kar tudi mene živo zanima... zakaj ženska sem in vem, kaj je ljubezen in kaj gorje... Ali je devojka, ki jo imenujejo Violetto, še v tem dvorcu?"

"Se", je odgovoril Karel, nič hudega ne sluteč, zapeljan po prikupnem zvoku njenega glasu.

"Hvaljen bodi Gospod!" je vzkliknila malone zmagovalno. "Gospod de Pardallan bo ves srečen. Zdi se mi, da se baš on najbolj vznemirja... Gotovo ljubi to devojko?... Oprostite... a vrli vitez se mi je videl tako prepreden..."

"Violetta mu je draga", se je nasmešnil Karel, "o tem ni dvoma, čeprav še ni dolgo, kar jo pozna. Njega-

va vznemirjenost pa je samo znak velikodušnega prijateljstva. Zakaj Violetta je moja zaročenka, gospa, in vitez je moj najboljši drug."

Pri teh besedah je Favsta pokimala v znak odobravanja. Le komaj se je premagala, da ni z ničemer izdala svojih pravih občutkov; njen obraz pod črno krinko je prebledel kakor prt.

Karlovo razodetje je bilo prevrnilo vsa njena čustva in vse njene misli. Violetta ni bila Pardallanova ljubica! Bila je zaročenka vojvode Angoulémskega!... Nehote je vzdihnila od mogočne radosti, ki je prešinjala njeno srce. Toda ni se utegnila ukvarjati s seboj. Da bi pridobila časa za osveščenje, je povzela:

"Zdaj, ko vem, da je Violetta vaša nevesta, se več ne čudim naklonjenosti, ki jo kaže do nje gospod de Pardallan... Vse priča, da vam je iskren prijatelj..."

"Da", je ganjeno rekel Karel. "Pardallan je moj prijatelj... lahko bi rekel, moj angel varuh... Njemu sem hvaležen, da še živim; njegova zasluga je, da sem spet našel njo, ki mi je dražja od vsega na svetu. Brez njega bi bila Violetta mrtva..."

Med tem ko je Favsta z dozdevnim zanimanjem poslušala Karlovo izjavo, je po bliskovito zgradila svoj načrt in odločila Violettino usodo.

Umoriti je zdaj ni bilo več potreba. Favsti je zadoščalo, da za zmerom nemogoči odnose med njo in vojvodo Guisškim kaj ji je bilo tedaj storiti?

(Nadaljevanje)

ZANIMIVOSTI

NAČRTI NASEGA ROJAKA TESLE

Slavni iznajditelj Nikolaj Tesla, rodom Južoslovčan, ki ima okrog 700 ameriških patentov na svoje razne električne iznajdbe, ima velikanske načrte za bodočnost. Dasi je mož praznovati preteklo nedeljo že svoj 1. rojstni dan, je še vedno neumorno delaven. Med najnovejšimi njegovimi načrti je eden ta, da bo ustvaril 100 milijonov voltov močen električni žarek, s katerim bo lahko dosegel druge planete; izbrati pa si namerava za ta poizkus luno, češ, da bodo zvezdoslovci z daljnogledi lahko opazovali učinek.

DVA ZAMORCA LINČANA V FLORIDI

Tallahasse, Fla., 21. jul. — Drhal belopolteev je včeraj navalila na tukajšnje okrajno ječo, potegnila dva zamorska fanta, ki sta bila prejšnji dan aretirana, iz jetniških celic ter ju odvedla zunaj mesta in linčala. Policija je našla trupla zamorcev, ki sta bili popolnoma preluknjani od krogel. V vsakem trupu je bilo 15 do 20 lukenj od krogel. Linčana zamorca sta bila Richard Hawkins in Ernest Ponder.

Aretirana sta bila po napadu na policaja V. F. Kellyja, ki ju je izpraševal glede vloma v neko trgovino. Zadal sta mu več ran z nožem in policajevu stanje je kritično. Guverner Fred P. Cone je dejal, ko je bil informiran o slučaju, da bo odredil prosekucijo članov drhali. "To ni bilo linčanje, temveč umor", je rekel guverner.

OB MEJI ŽIVLJENJA

Profesorja biologičnega laboratorija Rockefellerjevega zavoda v Ameriki, Stanley in John Howard Northrope sta delala pozornost vzbujajoče poskuse s tem, da sta rastlinam vbrizgavala beljakovine. Ti poskusi bodo v biologiji bržkone epohalnega pomena.

Najprvo se je prof. Stanleyu posrečilo, da je z vbrizgavanjem povzročal v rastlinah doslej neznano bolezen, tako zvano "mozaično bolezen". Zanimanje, ki so ga izzivali ti poskusi, je veljalo pred vsem dejstvu, da je uspelo tu prvič z anorganskimi snovmi povzročiti organske učinke in nalezljivo bolezen.

Dosedanje naziranje je bilo, da morejo biti le mikroorganizmi povzročitelji takšnih bolezni. Toda pomen poskusov je šel še dalje: anorganska beljakovina, ki je kazala vse dotlej, dokler je bila v retorti, vse lastnosti mrtve snovi, se je obnašala potem v telesu kakor organska, živa snov in pred vsem se je znova razmnoževala. Prof. Stanley je dejal: Običajno vezemo s pojmom "protein" predstavo mesa ali jaje. To, da morejo neki proteini nastopati kakor povzročitelji bolezni, se nam vidi posebno nenavadno. V resnici pa je med organskim in neorganskim cela vrsta vmesnih stopenj, pri čemer kažejo negibne snovi lastnosti živih snovi, ne da bi bile sicer same žive.

Istočasno je prof. Northrope odkril, da ima neko isto tako beljakovinsko telo sposobnost požirati bakterije, torej tako zvane bakteriofagne sposobnosti. Bakteriofagi si imenujejo, kakor znano tisti mikroorganizmi, ki uničujejo druge mikroorganizme s tem, da jih zagrabijo in tako rekoč prebavijo, pri čemer odvržejo neprebavljive sestavne dele. Prav tako pa se vede tudi anorganski protei prof. Northropea, a najbolj čudno je to, da se ta beljakovina poveča v razmerju z velikostjo mikroorganizma, ki ga je požrla, in se tudi razmnožuje, torej se ravna popolnoma "organsko".

Prof. Northrope misli na podlagi teh poskusov nič manj nego to, da je dospel na sled skrivnosti življenja. Istočasno je prof. Northrope odkril, da ima neko isto tako beljakovinsko telo sposobnost požirati bakterije, torej tako zvane bakteriofagne sposobnosti. Bakteriofagi si imenujejo, kakor znano tisti mikroorganizmi, ki uničujejo druge mikroorganizme s tem, da jih zagrabijo in tako rekoč prebavijo, pri čemer odvržejo neprebavljive sestavne dele. Prav tako pa se vede tudi anorganski protei prof. Northropea, a najbolj čudno je to, da se ta beljakovina poveča v razmerju z velikostjo mikroorganizma, ki ga je požrla, in se tudi razmnožuje, torej se ravna popolnoma "organsko".

Prof. Northrope misli na podlagi teh poskusov nič manj nego to, da je dospel na sled skrivnosti življenja.

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo. Poštne slike od 5.— dalje ducat. Obiščite nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

S. Saslavsky
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 Bs. Aires

nja in da je tako zvana "avtogenezna" mikroorganizmov na vsak način možna. Preko raznih stopenj prihajamo tako do počasnega nastanka življenja iz "mrtve" snovi. Seveda morejo takšne domneve, ki so podprte s stvarnimi poskusi, zbujaati v znanstvenih krogih največjo pozornost.

LEPOTICE IN ZAVAROVALNINA

Znano je, da si dajo razne poklicne igralke in lepoticice zavarovati že vsega vruga. Dajo si zavarovati za bajne vsote svoje krasne lase, oči, zobe, nos in sploh celi obraz. Posebno pa lepoticice cenijo svoje lepe noge, če jih imajo lepe, seveda. Te posebno visoko zavarujejo. Tudi posamezne prste na nogah in rokah imajo visoko zavarovane. Vendar pa so roke zanje že manj vredne. Da si je pa dala pred kratkem neka ameriška lepoticica zavarovati svoj nasmešek, tega pa ne ve še vsak. In vendar je res, kakor piše nek ameriški list. Zavarovala si ga je

kar za pol milijončka dolarjev. Njen nasmešek, pravijo, da je nekaj nebeškega, nekaj blaženega. Če se ona nasmeje moškemu, je ta kakor oamljen, brez svoje volje, ki ga ona lahko pelje kamor hoče, kakor psička na vrvici.

KROJAČNICA

Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires

Franjo Huspaur

FACUNDO QUIROGA 1441
Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po nizki ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pise steklenico. Pošiljamo tudi v notranjost republike. Priporoča se

KROJAČNICA

DONATO ALVAREZ 2059

BUENOS AIRES

(pol kvadre od Av. San Martin)

Vam nudi svojo najboljšo postrežbo ter Vam sporoča, da ima v svoji krojačnici na razpolago in ogled veliko izbero raznovrstnih oblik in površnikov.

Volnene obleke od \$ 48.— do \$ 110.—
Volnene suknje od \$ 52.— do \$ 125.—
Hlače "Fantasia" od \$ 8.— do \$ 25.—
Čiščenje oblek in lijanje \$ 2.—

Sprejemam vsakovrstne poprave obnošenih oblik!

Delo prvovrstno — Blago trpežno — CENE ZMERNE

Obiščite me in se boste sami prepričali! — Rokom se priporoča

Stanislav Maurić

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

(Nadaljevanje 46)

Katarina se vrže na njegova prsa in ga objame. Naenkrat pa carica opazi, da je že cel rokav Potemkinove suknje premočen s krvjo.

"Vsemogočni Bog!" zakliče obupano. "Rano se ti je zopet odprla! Kri — tvoja kri, Potemkin!"

Potemkin je doslej molče prenašal bolečine, ki mu jih je povzročila rana. Čutil pa je, da postaja vedno slabši.

"Priznam ti", reče Potemkin, "da me zapuščajo moči. Komaj da se držim še na nogah!"

"Toda midva morava čimprej dospeti v Carskoje selo!" vzklikne Katarina. "Zdravnik te mora pregledati in obvezati! Ljubljenci Potemkin, nasloni se popolnoma na mene, jaz te bom podpirala z vsemi svojimi močmi."

Potemkin se nasloni in na ta način sta hodila kakih pet minut, nakar Potemkin globoko vzdihne in reče:

"Ne morem več! Izgubil sem že toliko krvi, da nimam več nobene moči!"

"Kaj naj storim?" zakliče obupano Katarina. "Jaz bi rada pohitele naprej v Carskoje selo, da ti pošljem pomoč, toda ne morem te samega tukaj pustiti! Morda bi se morilei povrnil!"

"Ne bodo se vrnili!" pravi Potemkin. "Najbolje je, da si tako ljubljiva, pa pohitiš v Carskoje selo. V dvajsetih minutah si lahko doma, tekom daljnih pet minut pa je že lahko voz tukaj. Vsega skupaj

bom počakal torej samo pol ure!"

"Vedi, moj ljubljenci, da gre za tvoje življenje! — Dobro, sedi tam na oni kamen: — Katarina ga nato popelje na kraj ceste in mu pomaga sestati. "Jaz pa bom tekla, kolikor me bodo nosile noge, da čimprej dospem v dvorec." To rekoči, ga nežno poljubi in odhiti po pomoč.

Potemkin je sedel mirno na kamnu in se je zatopil v premišljevanje. Napram Katarini je čutil brezmejno hvaležnost. Nehote jo je primerjal z Elizabeto. Ta mu je poklonila svojo ljubezen in zvestobo, toda Katarina mu je vse poklonila, kar more pokloniti žena ljubljene mu možu.

Potemkina se je jela lotevati trudnost. Vedel je, da pomeni spanje v takih okoliščinah smrt zato se je odločno branil spanja. Ko je spoznal, da bi gotovo zaspal, če bi še dalje ostal na kamnu, je sklenil, da se bo napotil dalje. Vedel je, da bodo našli samo mrtvo truplo, ako ga premaga zaspanec.

S težko muko vstane in se napoti v smeri proti Carskojem selu.

Hodil je približno četrte ure, ko naenkrat uzre pred seboj lično hišico.

"Tukaj mogoče stanujejo ljudje! — si je mislil Potemkin. — Morda mi bodo pomagali! Samo požirek vina, potem pa zopet na pot."

Hipoma se mu zvrtil v glavi. "Sedaj pa je konec!" pomisli. "Toda mogoče mi bo pa le uspelo, da se priplazim do hiše! Potrkal bom in poprosil, da mi pomorejo!"

Z velikim naporom se priplazi Potemkin do vhoda. S težavo odpre vrtna vrata, se opoteka do hiš-

nih vrat, kjer potegne z zadnjimi močmi za zvonec.

Iz hiše ni bilo nobenega glasu. Zdelo se je, da že vsi spijo. To čakanje je bilo nezno.

Končno sliši Potemkin, da se približujejo koraki k vratom.

Se enkrat potegne Potemkin za zvonec, nakar vpraša od znotraj neki lepi in prijetni ženski glas:

"Kdo je? Kdo želi vstopiti?"

Bolan sem, — pomisli Potemkin. — Vročino imam, pa se mi je zdelo, da slišim Elizabetin glas!

"Kdo je?" vpraša ponovno ženski glas. "Odgovorite, ako želite, da odprem!"

"Imejte usmiljenje," reče caričin miljenec, "pa odprite! Ranjen sem napadli so me na cesti. Zaklinjam se vam, da sem pošten človek. Usmilite se ranjenca!"

"Takoj!" odvrne za vrati ženski glas. Trenutek pozneje se vrata odpro.

51. POGlavJE

Svidenje.

Potemkin je bil tako slab, da ni mogel dvigniti glavo. Tudi žene, ki mu je odprla vrata, ni pogledal.

"Moj Bog", zakliče žena, "vi vendar krvavite! Na žalost leži tudi naša stara gospodinja bolna v postelji. Sedaj sem popolnoma sama! Sedite na klop, prinesla vam bom vina!"

Dama, ki je izrekla te besede, pohiti k omari, da prinese Potemkinu krepčila.

Potemkin, ves izčrpan, se napoti proti klopi in sede.

"Evo, pijte," sliši nežno govoriti neznano damo. "To vas bo okrepčalo. — Moj Bog, kako je vendar

mogoče, da so vas napadli in ranili tu, v bližini carskega dvorca? — Vas rana močno boli?"

"Hvala vam, gospodična," reče Potemkin in počasi dvigne glavo.

Časa z vinom mu zleti iz rok in pade na kamenita tla predsobe. Potemkin vzklikne.

Mlada dama, ki mu je iz usmiljenja odprla vrata in mu je sedaj postregla z vinom, se istotako preplašeno zdrzne.

"Potemkin! — Aleksander Potemkin!" vzklikne lepa mlada deklica.

"Elizabeta!" spregovori zamolklo Potemkin.

Nastane dolg odmor.

Oba mlada človeka sta stala tesno drug ob drugemu. Nekoč ju je vezala neizmerna ljubezen, vse do takrat, ko je on krenil na pot slave, bogatstva, ona pa na pot bede in pomanjkanja.

Za hip se je zdelo, da se bo Elizabeta obrnila in da bo odšla po stopnicah v svojo sobo. Toda ona ostane kakor okamenela.

"Da, jaz sem!" reče naposled Elizabeta. "Jaz sem, Aleksander Potemkin! Kakor vidiš, jaz še živim! Živi se lahko, četudi je srce v prsih že davno mrtvo!"

Potemkin je molčal. Ni vedel, kaj naj odgovori.

Molčal je, kakor molči zločinec pred sodnikom.

Naposled ji s slabim glasom reče: "Elizabeta Voroncova, Ti si se me usmili in me sprejela v hišo. Hvala ti! — Toda jaz bom šel sedaj zopet naprej. Mogoče se mi bo posrečilo doseči dvorec! Morda pa

je voz že blizu! Tukaj ne morem ostati!"

"Zakaj ne?" vpraša zamolklo Elizabeta.

"Ker", Potemkin je težko dihal, "ker čutim, da ne spadam v tvojo čisto in nedolžno bližino! — Da, Elizabeta, jaz ne smem biti poleg tebe. Ti si čista, nedolžna, sveta — jaz pa sem zločinec, ki te nisem vreden. Z Bogom!"

Potemkin je medtem prispel do vrat in jih pokušal odpreti.

Toda že je bila Elizabeta poleg njega in mu nežno odrine roko od kljuka.

"Ti boš ostal!" mu reče odločno.

"Ne morem!"

"Jaz hočem, da ostaneš!"

"Ne smem, Elizabeta, ne smem!"

"Ah, ti se bojiš carice!" Bojiš se za svoj položaj! Se morda bojiš da boš padel v nemilost, ako bo ona zvedela, da si bil pri meni? Če je tako — potem pojdi!"

Toda Potemkin ostane.

"Ne silim zato odtod" odvrne zamolklo Potemkin. "Čutim, da nisem vreden, da se nahajam v tvoji bližini! — Ah mar me nisi že dovolj ponižala? Zakaj me še naprej mučiš? Zaklinjam te, odpri mi vrata, pusti me odtod!"

"Ostani!" reče odločno Elizabeta.

"Sedaj nisi Aleksander Potemkin caričin miljenec, temveč si bolnik, ki potrebuje pomoči!"

Nežno prime Potemkina za roko in ga popelje h klopi.

Potemkin pokorno sede. Volja in moči so ga zafustile, da se niti upirati ni mogel. Njegova rana, ki mu je povzročila huđe bolečine, velika izguba krvi, potem nepričako-

Fašizem v Evropi ponovno poražen

Razburjeni duhovi so se zadnje čase v Evropi zopet nekoliko pomirili. Skoro vsi diplomatje so odšli na počitnice. Časopisje ve povedati marsikaj, vendar nič jasnega.

Skušali bomo našim čitateljem na kratko obrazložiti, čemu so se črni oblaki nad Evropo vsaj zaenkrat razpršili:

V kljub temu, da sta Mussolini in Hitler delala z vsemi sredstvi, da bi dobila javno svetovno menenje, ali vsaj nekatere države na svojo stran, se ima namen ni obnesel. Svetovno mnenje je v kljub vsem lepim fašističnim obljubam ostalo na strani demokracije. Nemčija in Italija nemoreta računati z udanim prijateljstvom niti ene države, če izvezanemo Japonsko, ki je vsled že nestrpnosti prišla sedaj kar na svojo pest operirati na Daljnem Vzhodu.

Dolgo časa sta Mussolini in Hitler računala na fašistični uspeh v Španiji ter sta generala Franca tudi vsestransko podprla, sedaj pa sta baje spoznala, da tudi iz te moke ne bo kruha. Uvidela sta, da bo prej zmanjkalo vojakov in denarja Nemčiji in Italiji kot pa španski vladi, ki je dobivala prostovoljcev in prostovoljnim denarnih prispevkov iz vsega sveta. Seveda ni še konec bratskega klanja v Španiji, vendar je upati, da se bo to kmalu zgodilo.

Mussolini in Hitler se nista umaknila samo pred Francijo, Anglijo in Rusijo, marveč predvsem pred svetovnim javnim mnenjem, ki je pristiskalo na svoje vlade, da naj se odloči tudi za orožje, če ni drugače. In res, vse demokratične države so določile velikanske svote za oboroževanje in bi bile v par letih dovolj pripravljene, da bi z enim

zamahom obračunele s fašistično nasilnostjo.

Vojna nevarnost je torej zaenkrat odstranjena, ker se Mussolini in Hitlerju ni posrečilo dobiti dovolj zaveznikov na svojo stran. Nikakor pa ne smemo verjeti, da je fašizem v Evropi vrgel vsled tega diplomatskega poraza puško v koruzo.

Kot smo že poročali, se je Mussolini proglasil za pokrovitelja islamske cerkve. Tu bi se reklo z drugimi besedami, da skuša postati duhovni vodje islamskega gibanja proti Angležem. Že več časa se vršijo srditi boji med Arabci in Judi za Palestino. Zadnje podpirajo Angleži, prve pa Mussolini in katoliška cerkev, ki je že mnogo žrtvovala, da bi bili sveti kraji v njeni posesti, ali vsaj pod pokroviteljstvom kakšne krščanske države, kot je na primer fašistična Italija? Mussolini ima torej v načrtu zanetiti s vražno razploženje na pram Angležem po vseh njenih kolonijah in protektorjatih ter je v ta namen poslal tja jato hujskačev, ki za denar pridobivajo vplivnejše osebe na svojo stran. Natiroma pa tudi katoliški misijonarji podpirajo Mussolinijevo akcijo. Kakor hitro bi ogromne angleške kolonije odpovedale pokorščino Angliji, bi skušal Mussolini izrabiti priliko in postaviti Italijo na njen mesto.

Zato pa se Italija silno utrjuje v Siciliji, na Sredozemskem morju po vseh otokih, ki so v njeni posesti, in ravno tako vzdolž Rdečega morja na bregovih njenih kolonij.

Ni treba misliti, da Anglija vsega tega ne vidi, zato tu di se je prišla blazno oboroževati in bo leta 1940 imela takšno brodogradnjo v tolikšnem številu kot nobena druga država.

Drugo evropsko vprašanje je, kaj

bo v bližnji bodočnosti zahteval nemški nacizem. Nemčija se ni odpovedala ideji, da morajo prej ali slej priti vsi Nemci, ki živijo izven njenih meja, pod nemško okrilje. Kot za prvo žrtev predvidevajo Češkoslovaško, ki ima v svojih mejah precejšen del Nemcev, ki pa imajo popolno kulturno in gospodarsko svobodo, bolj kot sami Nemci v Nemčiji. Vendar od Nemčije plačani ljudje ne prestopajo hujskajo češke nemce proti Češkoslovaški. Ko niso mogli drugega dobiti, so pred kratkim napravili politični trik iz šolskih otrok. Nekdo je namreč predlagal, da bi šli otroci čeških nemcev uživati počitnice v Nemčijo, češka vlada pa tega ni dovolila, češ, da je za počitnice otrok prav tako prijetno na Češkem. Nemške časopisje je seveda napravilo iz tega celo afero.

Drugo važno dejstvo je, da se Nemčija skuša na vsak način s prijazniti z Rusijo, pa ne s Stalinovo Rusijo, marveč s tisto, ki bi jo vzpostavili ruski generali. Stalin je še pravočasno prišel tej nakani na sled, ter je brez usmiljenja dal pomoriti vse generale, ki jih je obtožba spoznala za krive.

V Nemčiji je bil na čelu tega nemškoruskega zblivanja general Luderndorf, ki je bil celo pri Hitlerju v nemilosti vsled njegovega ogrevanja za Rusijo, dokler ni spoznal njegovo namero.

V Rusiji pa je bil glavni vodja general Tuhačevski, ki mu je bilo dokazano, da je hotel vzpostaviti vojaško diktaturo s pomočjo Nemčije, ki bi ji v zahvalo odstopil del Ukrajine.

Francosko časopisje je v začetku hudo vikalo na Stalina, pozneje pa je kar utihnilo, ko je bilo vladi z dokumenti dokazano, kaj je bil Tuhačevski in kaj bi se zgodilo s Francijo, če bi se namera posrečila, kajti v pogodbah so imeli baje sklenje-

no tudi, da bo Rusija neutralna, ko bo Nemčija obračunavala s svojimi sosedi.

Načrt je torej zaenkrat padel v vodo, vendar zatrjujejo, da Nemci še vedno na tihem upajo na notranji preobrat v Rusiji. Zato se drži zadnje čase naravnost prijazna na pram nji, in je lahko vsak opazil, da je Hitler že dolgo časa ni nič izgovarjal v svojih govorih, česar prej ni nikoli pozabil.

Odpor rodi odpor. Z navidezno prijaznostjo pa se lahko mnogo več doseže... V tem so pravi mojstri Italijani in Hitler v marsičem skuša posnemati svojega učitelja Mussolinija.

Iz zadnjih poročil posnemamo, da hoče ostati Mala antanta neutralna glede vprašanj med velesilami, vendar zgleđa, da se počuti bolj varno v zvezi s Francijo, Anglijo in Rusijo, kot pa z Nemčijo in Italijo. Čehoslovaki so bili že itak neomajni na svojem stališču, ravno tako se tudi Jugoslavija ni hotela odločiti za nobeno stran, medtem ko je Rumunija dobila zunanjega ministra, ki je bil bolj naklonjen fašizmu, sedaj pa ga bo menda ponovno zamenjal Titulescu, ki je znani prijatelj Francije in Rusije. Menda je sam kralj Karol uvidel, da so za Rumunijo bolj koristni prijatelji Rusi in Francozi kot pa Nemci in Italijani.

Tak bi bil, kot smo ga v tem članku na kratko opisali, trenuten politični položaj v Evropi.

Ako hočete piti dobro vino in poceni obrnite se do mene, ki ga dostavim tudi na dom.

FRANC KURINČIČ

GARAY 3912, Bs. Aires

Vznemirljivo načrt

Mnogoo pozornosti in tudi vznemirjenja je povzročil pretekli dnevi severoameriški senator Walsh, ko je predložil načrt, po katerem naj bi Združene države posodile Brazilu šest vojni križark. Po Južni Ameriki, predvsem pa v Argentini so se razburili državni možje in se začeli vpraševati, kakšne namene ima ta načrt proti komu ga kujejo? V Washingtonu so sicer začeli pojasnjevati, da so pripravljeni izposojati svoje vojne ladje tudi drugim ameriškim državam, ne samo Brazilu, in od nekod je prišel celo glas, da proti Braziliji, pa tudi drugim slabo oboroženim ameriškim republikam nevarnost s strani... Nemčije ter da bi bilo torej popolnoma prav in v redu, če bi te države vzele v najem severoameriške križarke, s katerimi tamošnje mornariško ministerstvo ne ve, kaj bi počelo, ker jih je preveč in so tudi zastarele.

Ta razlage niso mogle prepričati buenosaireske vlade in padel je celo očitek, da se v Walshovem načrtu skriva neka nova vrsta severoameriškega imperializma, ki ni prav nič v skladu s panamerikanizmom in s konferenco za utrditev ameriške miru, katere se je še pred nedavnim vršila v Buenos Airesu.

Radi teh in podobnih protestov so Združene države sklenile, da za sedaj opuste ta načrt ter ne bodo skušale po sili osrečevati južnoameriških republik s svojimi križarkami.

Na rodišču

Sodnik: "Zakaj pa niste kričali na pomoč, ko se je lopov vtihotal v vaše stanovanje?"

Zasebnica: "Kdo si je pa mislil, da je prišel krast!"

vano svidenje z deklico, ki je po njegovi krivdi pretrpela težke ure, vse to je zlomilo njegov odpor.

Elizabeta mu ponovno prinese čašo vina. Čašo mu prinese do ust, nakar reče:

"Mar se ne bojiš, da sem ti pomešala med vino strupa? — Pomisli vendar, jaz sem tvoja zaročenka, ki si jo sramotno zapustil!"

Potemkin jo pogleda in tiho odvrne:

"Mogoče bi bilo še najboljšje, da je strup v vinu! Umrl bi, potem ko sem te še enkrat videl!"

V dolgih žejnih požirkih izpije vino. — Elizabeta mu vzame čašo iz roke in jo postavi na mizo.

"Ti veš," pravi ona, "da se Elizabeta Voroncov nikoli ne bi mogla maščevati! Če se nahaja strup v hiši, ni tebi namenjen!"

"Tvoja želja je torej, da živim?" vpraša Potemkin.

"Da, jaz želim!" mu odvrne Elizabeta.

"Razumem, da tako želiš," ji zamolklo odgovori Potemkin. "Ti misliš, — ti veš, da sem nesrečen, pa mi zato privoščiš življenje!"

"Ti si nesrečen?" vpraša po kratkem odmoru Elizabeta. "Mar je to mogoče? Kateri smrtnik se je v tako kratkem času povzpela tako visoko kakor ti?"

"Nisem srečen!" ponovi Potemkin.

"Ne? Česa vendar pogrešaš?"

"Pogrešam zadovoljstvo, ki me je prej navdajalo!" odvrne Potemkin "pa, kateri so pridala moja ognje-vita čista čustva."

"To je carica!" reče Elizabeta. "Nobene besede več o tem!"

"Oh, Elizabeta!" zašepeta Potemkin. "Tisočkrat boljše bi bilo, če bi takoj odšel naprej! Boljše bi bilo za me, da sem se na cesti zgrudil in sredi snega umrl! Ne morem tega prenašati, od tebe."

"Zakaj baš od mene ne?" vzklikne Elizabeta. "Mar ti nisem tuja kakor vsaka druga? Ničesar ni več, kar bi naju še vezalo. Aleksander Potemkin! Mar ne? Ono je bila samo šala, ko si mi na Božič prinesel prstan na katerem je bil vrezan sledeči napis:

"Aleksander Potemkin — Elizabeta Voroncov — neločljivo združena!"

"Imej usmiljenje z menoj!" vzklikne Potemkin. "Mar me hočeš mučiti? Elizabeta, ne poznam te več!"

Elizabeta se grenko nasmeje.

"Čudiš se, ker sem se spremenila? Življenje me je storilo tako, ono življenje, na katerega si me ti prisilil!"

"Bila sem bršljan, ki se je ovijal okoli močnega drevesa, ki mu je bilo ime Aleksander Potemkin. Ko pa je mogočna cesarica presadila drevo v svoj vrt, je ostal bršljan sam in brez zaščite. Iz tega bršljana se je morala razviti odporna rastlina, ki bo kljubovala vsem nevarnostim življenja. Da, Aleksander Potemkin, jaz nisem več nekdanja Elizabeta Voroncov! Eno pa je gotovo: ohranila sem si čisto vest, iskreno srce in nedotaknjeno nedolžnost!"

"Elizabeta" reče Potemkin, "naj sem ti storil karkoli, zdaj si se maščevala! — Toda nedopusti, da se tako razideva! Naj nama ne ostane grenkoba v srcu! Mar ne bova

ostala vsaj prijatelja? — Usmili se Elizabeta in daj mi zopet moj dušni mir!"

"Da ti vrnem dušni mir?" reče tiho Elizabeta. "Mar nisi miren? Nesrečni, bedni bogataši!"

"Nimam mira, Elizabeta," ji zamolklo odvrne Potemkin. "Že od onega trenutka, ko sem te zapustil. — Mar misliš, da mi moreta sijaj in bogastvo odtehtati nesrečno življenje?"

"Priznati ti hočem: jaz sem tisočkrat nesrečnejši, kakor ti."

Potemkin si zakrije z rokami oči; hipoma pa začuti dve mehki roki na svoji rami. Čutil je njen dih.

"Sedaj," mu šepne Elizabeta, "sedaj ko vem, kako je, te ne sovražim več."

"Elizabeta," vzklikne Potemkin, "hvala ti za to besedo. — Ah ti moja edino ljubljena deklica, — ti si ostala angel, kakor si že prej bila. — Preveč je ljubezni in usmiljenja."

Preden je mogla Elizabeta prečeti, jo prime Potemkin za roko in jo vroče poljubi. Vroč poljub ji je gorel na roki.

Toda Potemkin ni dvignil glave. Krčevito ihtenje mu je treslo telo. Vroče solze so kapljale na njegovo roko, ki je on ni hotel izpustiti.

Elizabeta se islotako ni mogla več premagovati. Tudi njej so tekale iz oči solze.

"Oh, kako sem oba onesrečil," je jeceljal Potemkin. "Moj Bog, ali bi še bilo mogoče, da vzraste na razvalinah najine sreče, nova pomlad?"

Elizabeta mu tiho reče:

"Kdor ima moči, da preživi zimo, bo preživel tudi pomlad, ko bodo zopet cvetele vijolice."

"Elizabeta!" vzklikne Potemkin in se ponosno vzravna. Zdelo se je, da se mu je zopet povrnila stara moč. Bolečina v roki ni več čutil. Strastno zakliče: "Elizabeta! — Deklica — Ljubica! — Mar je res mogoče? — Ti bi hotela —"

Elizabeta se nežno privije k njemu.

"Vijolice najraje ljubezni," reče ona, "bodo zopet razširjale svoj blagodejni vonj. Solnce bo pregnalo hladno zimo!"

"Zimo — zimo!" je šepetal Potemkin. Nehote zapre oči. — "Ha, jaz te razumem, — vem kaj hočeš reči! Moram —"

"Moraš raztrgati verige, v katere si se sam uklenil! Aleksander! Imeti moraš moči, da se odrečeš sijaju in bogastvu! Jaz pa ti bom zvesta pomočnica."

Potemkinove roke primejo sladko, blede glavo, jo potegnejo na prsa, nakar reče Potemkin ves ginen:

"Meni se zdi, da se zima že umika, da že uživam opojni vonj vijolice, a s tem poljubom bova začela novo življenje!"

"Te smem poljubiti?" vpraša Potemkin tiho in nesigurno, "se-li smem dotakniti Tvojih ustnic, ko sem že poljubljal drugo ženo? — Zdi se mi, da nimam pravice omaščevati tvojih nedolžnih ustnic, toda vendar me privlačeje neka skrivna moč!"

"Za mene si bil mrtev," mu odvrne Elizabeta, "zdaj pa si se zopet vrnil k meni!"

Elizabeta mu ponudi svoja even-toča usta v poljub.

Baš, ko je hotel Potemkin pritis-

niti svoj prvi poljub na njena usta, ko juje ljubezen po tolikih mukah in trpljenju zopet združila, se zasliši pred vrati neki glas. Potemkin vzkrigne in se osvobodi iz njenega objema.

"Princesite baklje!" zakliče na vrtni neki ženski glas. "Tukaj mora biti. Krvava sled vodi do teh stopnic. Ni dvoma, da je iskal tu zavetja!"

"Carica Katarina!" vzklikne Potemkin in prebledi kot zid. Lice mu je izražalo silno presenečenje.

Nekdo je trkal na vrata.

"Odprite! Odprite!" je kričal zunaj neki glas, ki se mu je poznalo, da je vaju zapovedovati. "Vidim, da imate še luč. Odprite torej!"

Elizabeta je stala ko okamenela: toda tudi Potemkin je bil podoben mrliču. Njegov pogled je bil uperjen na vrata, na katere je nekdo vedno bolj nestrpno trkal.

"Generalmajor Potemkin!" zakliče zunaj carica. "Oglasite se, ako ste tukaj! Zastonj sem vas iskala, dokler nisem odkrila na snegu krvavo sled, ki vodi do te hiše. — Jaz sem, vaša carica Katarina!"

Potemkin prime Elizabeto za roko, pritisne jo na svoja prsa in zašepeta:

"Beži Elizabeta! Ona te ne sme tukaj najti. Slišiš li, Katarina te ne sme tukaj zalotiti. — Gre za tvoje življenje!"

"Da bežim?" odvrne odločno Elizabeta. "Da se skrijem? Ona bi se morala skriti pred menoj! Ako ima še vsaj malo časti v sebi, ne bo stopila pred mene, ki mi je ugrabila zaročenca!"

(Nadaljevanje)